

Bruksela, 22 maja 2023 r.
(OR. en)

9314/23

LIMITE

JAI 616
COPEN 152
DROIPEN 72
CODEC 857

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2022/0167(COD)

NOTA

Od:	Prezydencja
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Dotyczy:	Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie odzyskiwania i konfiskaty mienia – Podejście ogólne

I. WPROWADZENIE

1. 25 maja 2022 r. Komisja przedłożyła wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie odzyskiwania i konfiskaty mienia¹.
2. Do wniosku dołączono ocenę skutków².
3. Głównym *powodem* przedłożenia wniosku jest konieczność zaktualizowania istniejących ram prawnych, aby ułatwić i zagwarantować skuteczne działania w zakresie odzyskiwania i konfiskaty mienia w całej Unii.

¹ Dok. 9598/22.

² Dok. 9598/22 ADD 2.

4. Dyrektywa ma w szczególności na celu ustanowienie minimalnych zasad dotyczących śledzenia i identyfikacji, zabezpieczania i konfiskaty mienia oraz zarządzania nim w ramach ścigania karnego, a także wzmocnienie zdolności właściwych organów do pozbawiania przestępców korzyści pochodzących z działalności przestępczej.

II. PRACE NA SZCZEBLU GRUPY ROBOCZEJ

5. Po przedłożeniu wniosku Grupa Robocza ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (COPEN) rozpoczęła analizę podczas francuskiej prezydencji Rady. Analiza była kontynuowana podczas prezydencji czeskiej i szwedzkiej.
6. Wniosek znalazł się również w porządku obrad Rady (WSiSW) w grudniu 2022 r. i marcu 2023 r.
7. Najintensywniejsze dyskusje podczas prezydencji szwedzkiej koncentrowały się na art. 16 i 23, które dotyczą konfiskaty mienia wynikającego z nielegalnego wzbogacenia i środków zaskarżenia. Delegacje zgodziły się z treścią przepisów zgodnych z wnioskiem, ale uznały, że należy dokonać dostosowań w odniesieniu do krajowych systemów prawnych i uwzględnić wnioski techniczne. Tekst obecnie zawarty w załączniku wydaje się być wyważonym tekstem kompromisowym, który uwzględnia interesy wszystkich państw członkowskich.
8. Po posiedzeniu grupy roboczej 12 maja 2023 r. oraz aby potwierdzić, że tekst może zostać przedłożony Coreperowi z myślą o przygotowaniu podejścia ogólnego Rady, przeprowadzono nieformalną procedurę milczącej zgody w odniesieniu do tekstu identycznego co do treści z tekstem znajdującym się w załączniku do niniejszej noty. Nieformalna procedura milczącej zgody zakończyła się 17 maja o godz. 17.00, a żadna z delegacji nie zgłosiła sprzeciwu.

III. WNIOSKI

9. W związku z powyższym

Komitety Stałych Przedstawicieli jest proszony o:

- potwierdzenie porozumienia w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy w wersji zamieszczonej w załączniku³ do niniejszej noty; oraz
- zalecenie Radzie, by wypracowała podejście ogólne w sprawie tego tekstu.

Rada jest proszona o:

- wypracowanie podejścia ogólnego w sprawie tekstu w wersji zamieszczonej w załączniku do niniejszej noty, które stanowić będzie podstawę negocjacji z Parlamentem Europejskim w ramach zwykłej procedury ustawodawczej (art. 294 TFUE).

³ Zmiany w stosunku do wniosku Komisji zaznaczono **łustym drukiem** lub [...].

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**w sprawie odzyskiwania i konfiskaty mienia**

[...]

a także mając na uwadze, co następuje:

- 1) W ocenie zagrożenia poważną i zorganizowaną przestępczością (SOCTA) Europolu z 2021 r. podkreślono rosnące zagrożenie przestępczością zorganizowaną i infiltracją przestępczą. Dostępność korzyści z działalności przestępczej – napędzana znacznymi przychodami generowanymi przez przestępczość zorganizowaną, które wynoszą co najmniej 139 mld EUR rocznie i które są w coraz większym stopniu poddawane praniu za pośrednictwem równoległego podziemnego systemu finansowego – stanowi istotne zagrożenie dla integralności gospodarki i społeczeństwa, osłabiając praworządność i prawa podstawowe. Unijna strategia zwalczania przestępczości zorganizowanej 2021–2025⁴ ma na celu sprostanie tym wyzwaniom poprzez promowanie współpracy transgranicznej, wspieranie skutecznych dochodzeń przeciwko siatkom przestępczym, eliminowanie korzyści z działalności przestępczej oraz dostosowanie organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości do epoki cyfrowej.

⁴ COM(2021) 170 final.

- 2) Głównym motywem transgranicznej przestępczości zorganizowanej, w tym siatek przestępczych wysokiego ryzyka, jest uzyskiwanie korzyści finansowych. Dlatego też, aby stawić czoła poważnemu zagrożeniu, jakie stanowi przestępczość zorganizowana, właściwe organy powinny dysponować środkami pozwalającymi na skuteczne śledzenie, identyfikację, zabezpieczenie i konfiskatę narzędzi służących do popełnienia przestępstwa oraz korzyści i mienia pochodzących z działalności przestępczej, jak również zarządzanie nimi.
- 3) Skuteczny system odzyskiwania mienia wymaga szybkiego śledzenia i identyfikacji narzędzi służących do popełnienia przestępstwa, a także korzyści pochodzących z przestępstwa i mienia, co do którego podejrzewa się, że pochodzi z działań przestępczych. Takie korzyści, narzędzia oraz mienie należy zabezpieczyć, aby zapobiec ich zaginięciu, a następnie — po zakończeniu postępowania karnego — skonfiskować je. Skuteczny system odzyskiwania mienia wymaga także skutecznego zarządzania zabezpieczonym i skonfiskowanym mieniem w celu utrzymania jego wartości dla państwa lub w celu naprawienia szkód wyrządzonych ofiarom **lub osobom prawnym, które ucierpiały w wyniku przestępstwa.**

- 4) Obecne unijne ramy prawne dotyczące śledzenia i identyfikacji, zabezpieczenia i konfiskaty korzyści, narzędzi służących do popełnienia przestępstwa oraz mienia, a także zarządzania nimi oraz dotyczące biur ds. odzyskiwania mienia obejmują dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/42/UE⁵, decyzję Rady 2007/845/WSiSW⁶ oraz decyzję ramową Rady 2005/212/WSiSW⁷. Komisja oceniła dyrektywę 2014/42/UE i decyzję Rady 2007/845/WSiSW i stwierdziła, że obecne ramy nie realizują w pełni celu polityki polegającego na zwalczaniu przestępczości zorganizowanej przez odzyskiwanie pochodzących z niej zysków.

⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/42/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie zabezpieczenia i konfiskaty narzędzi służących do popełnienia przestępstwa i korzyści pochodzących z przestępstwa w Unii Europejskiej (Dz.U. L 127 z 29.4.2014, s. 39).

⁶ Decyzja Rady 2007/845/WSiSW z dnia 6 grudnia 2007 r. dotycząca współpracy pomiędzy biurami ds. odzyskiwania mienia w państwach członkowskich w dziedzinie wykrywania i identyfikacji korzyści pochodzących z przestępstwa lub innego mienia związanego z przestępstwem (Dz.U. L 332 z 18.12.2007, s. 103).

⁷ Decyzja ramowa Rady 2005/212/WSiSW z dnia 24 lutego 2005 r. w sprawie konfiskaty korzyści, narzędzi i mienia pochodzących z przestępstwa (Dz.U. L 68 z 15.3.2005, s. 49).

- 5) Istniejące ramy prawne należy zatem zaktualizować, aby ułatwić i zagwarantować skuteczne działania w zakresie odzyskiwania i konfiskaty mienia w całej Unii. W tym celu w dyrektywie należy określić minimalne zasady śledzenia, identyfikacji, zabezpieczenia i konfiskaty mienia oraz zarządzania nim w ramach ścigania karnego. W tym kontekście ściganie karne to autonomiczne pojęcie prawa Unii, będące przedmiotem wykładni Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, niezależnie od orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. [...] **Niniejsza dyrektywa nie narusza procedur, które państwa członkowskie mogą stosować w celu zabezpieczania i konfiskaty mienia.** Konieczne jest wzmocnienie zdolności właściwych organów do pozbawiania przestępców korzyści z działalności przestępczej. Dlatego też należy ustanowić zasady mające na celu wzmocnienie zdolności śledzenia i identyfikacji oraz zabezpieczania mienia, poprawę zarządzania mieniem zabezpieczonym i mieniem skonfiskowanym **do czasu jego zbycia na podstawie prawomocnego nakazu konfiskaty**, wzmocnienie instrumentów umożliwiających konfiskatę narzędzi służących do popełnienia przestępstwa oraz korzyści i mienia pochodzących z działalności przestępczej organizacji przestępczej, jak również poprawę ogólnej skuteczności systemu odzyskiwania mienia.

6) [...]

7) [...]

- 8) Przepisy powinny ułatwiać współpracę transgraniczną dzięki przyznaniu właściwym organom niezbędnych uprawnień i zasobów, aby mogły szybko i skutecznie odpowiadać na wnioski otrzymane od organów z innych państw członkowskich. Przepisy określające zasady dotyczące wczesnego śledzenia i identyfikacji, pilnych działań podejmowanych w celu zabezpieczenia lub skutecznego zarządzania przyczyniają się do poprawy możliwości odzyskiwania mienia w wymiarze transgranicznym. Biorąc pod uwagę globalny charakter w szczególności przestępczości zorganizowanej, należy także zacieśnić współpracę z państwami trzecimi.

- 9) Z uwagi na prowadzenie jednocześnie różnych rodzajów działalności przestępczej oraz systematyczną i nastawioną na zysk współpracę organizacji przestępczych zaangażowanych w różnego rodzaju nielegalną działalność na różnych rynkach skuteczne zwalczanie przestępczości zorganizowanej wymaga dostępności środków dotyczących zabezpieczenia i konfiskaty w celu pokrycia zysków ze wszystkich przestępstw, w których popełnianiu biorą udział zorganizowane grupy przestępcze. Przestępstwa te obejmują obszary przestępczości wymienione w art. 83 ust. 1, w tym nielegalny handel bronią, amunicją i materiałami wybuchowymi w brzmieniu zdefiniowanym w Protokole przeciwko nielegalnemu wytwarzaniu i obrotowi bronią palną, jej częściami i komponentami oraz amunicją, uzupełniającym Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, której Unia jest stroną. Oprócz przestępstw wymienionych w art. 83 ust. 1 zakresem dyrektywy należy objąć także wszystkie przestępstwa zharmonizowane na poziomie UE, w tym nadużycia przeciwko interesom finansowym Unii Europejskiej w świetle rosnącego zaangażowania zorganizowanych grup przestępczych w takich obszarach przestępczości. Zakresem dyrektywy należy objąć także przestępstwa przeciwko środowisku, które stanowią kluczowy element działalności grup przestępczych i często mają związek z praniem pieniędzy lub dotyczą odpadów i pozostałości powstających w ramach produkcji narkotyków i nielegalnego handlu nimi. Ułatwianie nielegalnego wjazdu i pobytu jest podstawową działalnością zorganizowanych grup przestępczych i zazwyczaj powiązane jest z handlem ludźmi.

- 9a) Poza przestępstwami wymienionymi w art. 83 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i innymi przestępstwami zharmonizowanymi na szczeblu UE zorganizowane grupy przestępcze uzyskują znaczne zyski z innych przestępstw, takich jak piractwo i podrabianie produktów, nielegalny handel dobrami kultury, rozboje zorganizowane lub przy użyciu broni, wymuszenia rozbójnicze lub przestępstwa podatkowe. Inne przestępstwa, takie jak morderstwa lub porwania, służą nie tylko jako źródło dodatkowych dochodów w przypadku zabójstw na zlecenie lub poprzez gromadzenie pieniędzy z okupów, ale również jako sposób sprawowania kontroli nad nielegalnym rynkiem oraz jako mechanizm zastraszania przeciwników. Ponadto mamy do czynienia z przestępstwami takimi jak fałszowanie dokumentów urzędowych lub handel skradzionymi pojazdami, które nie tylko przynoszą korzyści finansowe, ale również umożliwiają popełnianie innych przestępstw przez zorganizowane grupy przestępcze.**

- 10) **Prócz samego udziału w organizacji przestępczej określonej w art. 2 decyzji ramowej Rady 2008/841/WSiSW [...] inne przestępstwa [...], zgodnie z definicją w prawie krajowym państw członkowskich, należy objąć przepisami dyrektywy w takim zakresie, w jakim są one popełniane w ramach organizacji przestępczej, zgodnie z definicją w art. 1 decyzji ramowej Rady 2008/841/WSiSW, i są zagrożone maksymalną karą pozbawienia wolności w wymiarze co najmniej czterech lat. [...] Niniejsza dyrektywa nie zobowiązuje państwa członkowskiego do wprowadzenia lub utrzymania jakiegokolwiek przestępstwa.**

- 11) [W celu zapewnienia skutecznego wdrożenia unijnych środków ograniczających konieczne jest rozszerzenie zakresu stosowania dyrektywy na **przestępstwa objęte dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie definicji przestępstw związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających oraz kar za takie przestępstwa**].
- 12) W celu przechwytywania mienia, które może zostać przekształcone i przekazane by ukryć jego pochodzenie, oraz w celu zapewnienia harmonizacji i przejrzystości definicji w całej Unii należy wprowadzić szeroką definicję mienia, które może zostać objęte zabezpieczeniem i konfiskatą. Definicja taka powinna obejmować dokumenty lub instrumenty prawne potwierdzające prawo do mienia podlegającego zabezpieczeniu i konfiskacie lub prawo związane z takim mieniem, w tym na przykład instrumenty finansowe, lub dokumenty, które mogą stanowić podstawę roszczeń wierzycieli i które z reguły znajdują się w posiadaniu osoby, której dana procedura dotyczy, jak również trusty. Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla obowiązujących krajowych procedur dotyczących zachowywania dokumentów prawnych lub instrumentów potwierdzających prawo do mienia lub prawo z nim związane, ponieważ procedury te są stosowane przez właściwe organy krajowe lub organy publiczne zgodnie z prawem krajowym. Definicja ta powinna obejmować wszystkie rodzaje mienia, w tym kryptoaktywa.

- 13) W celu przechwytywania mienia, które może zostać przekształcone i przekazane w celu ukrycia jego pochodzenia, oraz w celu zapewnienia harmonizacji i przejrzystości definicji w całej Unii należy przewidzieć szeroką definicję korzyści pochodzących z przestępstwa, tak aby objąć bezpośrednie korzyści z działalności przestępczej i wszystkie korzyści pośrednie, w tym uzyskane poprzez ponowne zainwestowanie lub przekształcanie korzyści bezpośrednich, zgodnie z definicjami zawartymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1805⁸. Korzyści powinny zatem obejmować wszelkie mienie, w tym mienie, które zostało przekształcone lub zamienione – w całości lub w części – w inne mienie, oraz mienie, które zostało połączone z mieniem uzyskanym z legalnych źródeł – do wysokości szacowanej wartości włączonych do niego korzyści. Korzyści z przestępstwa powinny też obejmować dochody lub inne wpływy wynikające z korzyści z przestępstwa lub z mienia będącego wynikiem takiego przekształcenia, zamiany lub połączenia.

⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1805 z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie wzajemnego uznawania nakazów zabezpieczenia i nakazów konfiskaty (Dz.U. L 303 z 28.11.2018, s. 1).

- 14) W celu ułatwienia współpracy transgranicznej – **nieograniczonej jednak do przypadków transgranicznych** – śledzenie i identyfikacja mienia na wczesnym etapie postępowania przygotowawczego są istotne do zapewnienia natychmiastowej identyfikacji narzędzi, korzyści lub mienia, które mogą następnie zostać skonfiskowane, w tym mienia związanego z działalnością przestępczą zlokalizowanego w innych jurysdykcjach. W celu zapewnienia dostatecznie priorytetowego traktowania dochodzeń finansowych we wszystkich państwach członkowskich, aby zwalczać przestępstwa o charakterze transgranicznym, należy wymagać od właściwych organów, aby rozpoczynały śledzenie mienia od chwili powzięcia podejrzenia działalności przestępczej, która prawdopodobnie przyniesie znaczne korzyści majątkowe, **chyba że w danym przypadku nie zostanie to uznane za właściwe w świetle rodzaju przestępstwa i innych istotnych okoliczności.** Wdrażając dyrektywę, państwa członkowskie powinny mieć możliwość wyboru między dopuszczeniem oceny poszczególnych przypadków przez właściwe organy a ustaleniem progu wartości związanej z przestępstwem. Państwa członkowskie będą organizować dochodzenia mające na celu śledzenie mienia zgodnie z prawem krajowym i mogą określić, które właściwe organy powinny być odpowiedzialne za prowadzenie takich dochodzeń w określonej sprawie. Biura ds. odzyskiwania mienia powinny mieć możliwość koordynowania i wspierania, w razie potrzeby, dochodzeń mających na celu śledzenie mienia oraz transgranicznych wniosków o przeprowadzenie takich dochodzeń.

[...]

- 15) Aby ułatwić działania transgraniczne oraz wsparcie krajowe, państwa członkowskie mogłyby rozważyć zatrudnienie w biurach ds. odzyskiwania mienia, w tych samych lub odrębnych biurach, zarówno pracowników organów ścigania, jak i organów sądowych.
- 16) Ze względu na transnarodowy charakter finansów wykorzystywanych przez zorganizowane grupy przestępcze państwa członkowskie powinny szybko wymieniać między sobą informacje mogące prowadzić do identyfikacji narzędzi i korzyści pochodzących z przestępstwa oraz innego mienia będącego własnością przestępców [...] lub kontrolowanego przez takie osoby [...] bądź przestępców. W tym celu niezbędne jest przyznanie biurom ds. odzyskiwania mienia uprawnień do śledzenia i identyfikacji mienia, które może następnie podlegać konfiskacie, aby zapewnić im dostęp do niezbędnych informacji na jasnych warunkach, a także ustanowienie przepisów dotyczących szybkiej wymiany informacji między tymi biurami, zarówno spontanicznej, jak i na wniosek. W nagłych przypadkach, gdy istnieje ryzyko wyzbycia się mienia, odpowiedzi na informacje należy udzielać jak najszybciej, a w każdym razie nie później niż w ciągu ośmiu godzin. **Wymóg śledzenia i identyfikacji przez biura ds. odzyskiwania mienia narzędzi, korzyści lub mienia, które mogą stać się lub są przedmiotem nakazu zabezpieczenia lub konfiskaty wydanego przez inne państwo członkowskie, ma na celu ułatwienie przygotowania lub wykonania nakazów zabezpieczenia wydanych przez inne państwa członkowskie, ale nie oznacza obowiązku uznawania takich nakazów zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/1805.**

- 17) Aby biura ds. odzyskiwania mienia mogły prowadzić skuteczne dochodzenia mające na celu śledzenie mienia oraz szybko reagować na wnioski transgraniczne, powinny mieć dostęp do informacji – w **zakresie, w jakim informacje te są niezbędne do śledzenia i identyfikacji korzyści, narzędzi i mienia** – które umożliwiają im ustalenie istnienia lub własności mienia, które może stać się przedmiotem nakazu zabezpieczenia lub konfiskaty, bądź ustalenie, kto sprawuje kontrolę nad takim mieniem. Z tego względu biura ds. odzyskiwania mienia powinny mieć dostęp do odpowiednich danych [...]. **Co do zasady państwa członkowskie powinny być zobowiązane do zapewnienia biurom ds. odzyskiwania mienia szybkiego dostępu do odpowiednich kategorii danych poprzez bezpośredni i natychmiastowy dostęp do rejestrów lub baz danych albo za pomocą innych środków, takich jak zwrócenie się z wnioskiem do instytucji posiadającej informacje.** Dostęp do informacji i ich przeszukiwanie uznaje się za bezpośrednie i natychmiastowe między innymi w przypadku, gdy organy krajowe prowadzące rejestr przekazują informacje właściwym organom niezwłocznie za pośrednictwem automatycznego mechanizmu, o ile w wymagane dane lub informacje nie może ingerować żadna instytucja pośrednia. W odniesieniu do niektórych kategorii typowych informacji szczególnie chronionych – danych podatkowych, krajowych danych dotyczących zabezpieczenia społecznego i informacji dotyczących egzekwowania prawa – państwa członkowskie powinny zapewnić biurom ds. odzyskiwania mienia szybki dostęp do informacji zgodnie z prawem krajowym oraz w zakresie, w jakim jest to niezbędne do śledzenia i identyfikacji dochodów, narzędzi i mienia. Państwa powinny mieć możliwość udzielenia takiego dostępu na podstawie uzasadnionych wniosków, których powinny móc odmówić pod pewnymi warunkami. Państwa członkowskie mogą zatem wziąć pod uwagę proporcjonalność, rodzaj danych lub inne istotne okoliczności. Przypomina się, że niniejsza dyrektywa ustanawia normy minimalne i że państwa członkowskie na szczeblu krajowym mają możliwość zapewnienia biurom ds. odzyskiwania mienia dostępu do większej ilości informacji, takich jak dane dotyczące zatrudnienia lub informacje o rachunkach bankowych, na przykład dane dotyczące salda i transakcji.

Dostęp do informacji powinien podlegać szczegółowym środkom zabezpieczającym, które zapobiegają nieuprawnionemu wykorzystywaniu praw dostępu [...], **w tym wymogom dotyczącym rejestrowania zgodnie z [...] art. 25 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680⁹**. Bezpośredni i natychmiastowy dostęp do tych informacji nie uniemożliwia państwom członkowskim uzależniania dostępu od gwarancji proceduralnych ustanowionych na mocy prawa krajowego, przy należyтым uwzględnieniu faktu, że biura ds. odzyskiwania mienia muszą być w stanie szybko reagować na wnioski transgraniczne. Wdrożenie gwarancji proceduralnych dotyczących dostępu do baz danych nie powinno wpłynąć na zdolność biur ds. odzyskiwania mienia do reagowania na wnioski od innych państw członkowskich, zwłaszcza w przypadku pilnych wniosków. Dostęp do właściwych baz danych i rejestrów na podstawie niniejszej dyrektywy powinien mieć charakter uzupełniający wobec dostępu do informacji o rachunkach bankowych na podstawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1153¹⁰ oraz do informacji o beneficjentach rzeczywistych na podstawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849¹¹. **Niniejszą dyrektywę należy również uznać za lex specialis w odniesieniu do [dyrektywy w sprawie wymiany informacji między organami ścigania, PCC...].**

⁹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchyłająca decyzję ramową Rady 2008/977/WSiSW (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 89).

¹⁰ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1153 z dnia 20 czerwca 2019 r. ustanawiająca zasady ułatwiające korzystanie z informacji finansowych i innych informacji w celu zapobiegania niektórym przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ich ścigania oraz uchyłająca decyzję Rady 2000/642/WSiSW (Dz.U. L 186 z 11.7.2019, s. 122).

¹¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu zmieniona dyrektywą (UE) 2018/843 (Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 73).

- 18) Aby zapewnić bezpieczeństwo informacji wymienianych przez biura ds. odzyskiwania mienia, **wszystkie takie biura powinny mieć bezpośredni dostęp do [...] aplikacji sieci bezpiecznej wymiany informacji (SIENA) zarządzanej przez Europol zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/794¹². [...] We wszelkiej komunikacji między tymi biurami prowadzonej na podstawie niniejszej dyrektywy obowiązkowe powinno być korzystanie z aplikacji SIENA, lub – w stosownych przypadkach – innych bezpiecznych kanałów. Właściwe może być wykorzystanie innego bezpiecznego kanału, na przykład gdy pilny charakter wniosku wymaga tymczasowego wykorzystania innego kanału komunikacji lub gdy wymiana informacji wymaga zaangażowania państw trzecich lub organizacji międzynarodowych lub gdy istnieją obiektywne powody, by sądzić, że takie zaangażowanie będzie wymagane na późniejszym etapie. Odniesienie do aplikacji SIENA należy rozumieć jako mające zastosowanie również do jej następcy, jeżeli aplikacja SIENA zostanie później zastąpiona. [...]**
- 19) Zabezpieczenie i konfiskata w rozumieniu niniejszej dyrektywy są niezależnymi pojęciami, co nie powinno uniemożliwić państwom członkowskim wykonywania przepisów niniejszej dyrektywy przy wykorzystaniu instrumentów, które zgodnie z prawem krajowym zostałyby uznane za kary lub środki innego rodzaju.

¹² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/794 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol), zastępujące i uchylające decyzje Rady 2009/371/WSiSW, 2009/934/WSiSW, 2009/935/WSiSW, 2009/936/WSiSW i 2009/968/WSiSW (Dz.U. L 135 z 24.5.2016, s. 53).

- 20) Konfiskata prowadzi do ostatecznego pozbawienia mienia. Warunkiem wstępnym konfiskaty, a często także istotnym elementem skutecznego wykonania nakazu konfiskaty może być zabezpieczenie mienia. Mienie jest zabezpieczane poprzez jego zajęcie. Aby zapobiec wyzbywaniu się mienia [...], należy przyznać właściwym organom w państwach członkowskich [...] uprawnienia do podjęcia niezwłocznego działania w celu zabezpieczenia tego mienia **do czasu wydania nakazu zabezpieczenia. Ma to na przykład znaczenie w kontekście współpracy transgranicznej.**
- 20a) **Niezwłoczne działanie to tymczasowy pilny środek zabezpieczający, którego forma nie jest określona w niniejszej dyrektywie. Zgodnie z prawem krajowym niezwłoczne działanie może mieć formę nakazu. Prawo krajowe może przewidywać, że po walidacji lub zatwierdzeniu przez właściwy organ niezwłoczne działanie przekształca się w nakaz zabezpieczenia lub uznaje się je za nakaz zabezpieczenia. Prawo krajowe może ograniczyć czasową ważność niezwłocznego działania. W takich przypadkach, jeżeli przed upływem tego okresu nakaz zabezpieczenia nie zostanie wydany, a niezwłoczne działanie nie zostanie walidowane lub zatwierdzone przez właściwy organ, w następstwie którego przekształca się w nakaz zabezpieczenia lub uznaje się je za nakaz zabezpieczenia, skutki niezwłocznego działania ustają, a tymczasowo zabezpieczone mienie powinno zostać zwrócone.**
- 20b) **Niniejsza dyrektywa pozostawia państwom członkowskim możliwość określenia, które właściwe organy powinny być uprawnione do podjęcia niezwłocznego działania. Państwa członkowskie mogą umożliwić biurom ds. odzyskiwania mienia podejmowanie, w razie konieczności, niezwłocznego działania w celu zachowania mienia, które było przez nie śledzone i zostało zidentyfikowane w ramach wykonywania zadań przez te biura. Ma to na przykład znaczenie w kontekście współpracy transgranicznej.**

- 21) Mając na uwadze [...] **ingerowanie w prawo własności** [...] **spowodowane** nakazami zabezpieczenia, takie środki tymczasowe należy utrzymywać nie dłużej niż jest to konieczne do zapewnienia dostępności mienia na wypadek ewentualnej późniejszej konfiskaty. Może to wymagać kontroli przez sąd krajowy, która powinna zagwarantować, że cel tych środków, jakim jest zapobieżenie wyzbywaniu się mienia, nadal pozostaje aktualny.
- 22) Zabezpieczenie mienia nie powinno naruszać możliwości uznania danej rzeczy za dowód w trakcie postępowania, pod warunkiem że zostanie ona następnie udostępniona w celu skutecznego wykonania nakazu konfiskaty. Mienie może zostać zabezpieczone w związku z postępowaniem karnym również w celu ewentualnej późniejszej restytucji lub w celu zapewnienia środków na pokrycie szkody powstałej w wyniku przestępstwa.
- 22a) **Jeżeli mienie podlegające zabezpieczeniu składa się z podmiotów, w przypadku których należy zabezpieczyć kontynuację działalności, takich jak przedsiębiorstwa, nakaz zabezpieczenia może objąć środki tymczasowo ograniczające korzystanie z praw do takiego mienia przez jego właścicieli lub przez osoby sprawujące nad nim kontrolę, lecz umożliwiające kontynuowanie działalności.**

- 23) Oprócz środków dotyczących konfiskaty, które umożliwiają organom pozbawianie przestępców korzyści lub narzędzi [...] [...] w **następstwie** prawomocnego wyroku skazującego, konieczne jest umożliwienie konfiskaty mienia stanowiącego równowartość takich korzyści lub narzędzi w celu przechwycenia mienia stanowiącego równowartość korzyści i narzędzi służących do popełnienia przestępstwa, ilekroć niemożliwe jest **skonfiskowanie** [...] takich korzyści i narzędzi. W stosownych przypadkach i zgodnie z prawem krajowym państwa członkowskie mogą zdefiniować konfiskatę mienia o równoważnej wartości jako uzupełniającą lub zastępczą względem konfiskaty [...] **korzyści i narzędzi**.
- 23a) Przy wykonywaniu niniejszej dyrektywy w odniesieniu do konfiskaty mienia, którego wartość odpowiada wartości narzędzi, jej odpowiednie przepisy mogłyby mieć zastosowanie, jeżeli w związku ze szczególnymi okolicznościami rozpatrywanej sprawy środek w postaci takiej konfiskaty jest proporcjonalny, mając na uwadze w szczególności wartość danych narzędzi. Państwa członkowskie mogą również uwzględnić, czy i w jakim zakresie skazany ponosi odpowiedzialność za niemożność konfiskaty narzędzi.

- 24) Powszechną i często stosowaną praktyką służącą uniknięciu konfiskaty jest przekazywanie mienia lub korzyści przez podejrzanego lub oskarżonego świadomej tego osobie trzeciej. Nabycie przez osobę trzecią odnosi się na przykład do sytuacji, w których osoba trzecia nabyła mienie – bezpośrednio lub pośrednio, na przykład przez pośrednika – od podejrzanego lub oskarżonego, w tym w przypadku sprawstwa polecającego lub kierowniczego lub popełnienia przestępstwa na rzecz podejrzanego lub oskarżonego, oraz jeżeli oskarżony nie posiada mienia, które można skonfiskować. Konfiskata taka powinna być możliwa **przynajmniej** w przypadkach, w których ustalono, że osoby trzecie wiedziały lub powinny były wiedzieć – na podstawie konkretnych faktów i okoliczności, takich jak przekazanie nieodpłatne lub przekazanie w zamian za kwotę o wiele niższą niż wartość rynkowa danego mienia – że celem przekazania lub nabycia mienia było uniknięcie konfiskaty. Przepisy dotyczące konfiskaty w stosunku do osób trzecich powinny dotyczyć zarówno osób fizycznych, jak i osób prawnych, bez uszczerbku dla prawa osób trzecich do bycia wysłuchanym, w tym prawa do zgłoszenia roszczenia do odnośnego mienia. W żadnym przypadku nie powinno to mieć wpływu na prawa osób trzecich działających w dobrej wierze.

- 25) Organizacje przestępcze angażują się w różnorodną działalność przestępczą. Aby zapewnić skuteczne zwalczanie przestępczości zorganizowanej, w niektórych sytuacjach właściwe może być dokonanie w następstwie wyroku skazującego za przestępstwo, z którym mogą być związane korzyści majątkowe, konfiskaty nie tylko mienia powiązanego z danym przestępstwem, w tym korzyści pochodzących z przestępstwa lub narzędzi służących do jego popełnienia, lecz także dodatkowego mienia, jeżeli sąd ustali, że pochodzi ono z działalności przestępczej. **Taka konfiskata rozszerzona powinna być możliwa, jeżeli sąd jest przekonany, że dane mienie pochodzi z działalności przestępczej, przy czym nie ma wymogu skazania za takie czyny przestępcze. Dany czyn może obejmować każdy rodzaj przestępstwa. Poszczególne przestępstwa nie muszą być udowodnione, ale sąd musi być przekonany, że dane mienie pochodzi z takiej działalności. Państwa członkowskie mogą przewidzieć, że wystarczające może być na przykład stwierdzenie przez sąd, w oparciu o ocenę prawdopodobieństwa, lub założenie w racjonalny sposób, że znacznie bardziej prawdopodobne jest, że dane mienie uzyskano z działalności przestępczej niż z działalności innego rodzaju. W tym zakresie sąd musi rozważyć szczególne okoliczności sprawy, w tym fakty i dostępne dowody, w oparciu o które można wydać decyzję o konfiskacie rozszerzonej. Nieproporcjonalność mienia danej osoby do jej legalnych dochodów może stanowić jedną z okoliczności stanowiących podstawę stwierdzenia przez sąd, iż mienie to pochodzi z działalności przestępczej. Państwa członkowskie mogą również wprowadzić wymóg określonego przedziału czasowego, w trakcie którego mienie można uznać za pochodzące z działalności przestępczej.**

- 26) Konfiskata powinna być możliwa także wówczas, [...] gdy wydanie prawomocnego wyroku skazującego nie jest możliwe z powodu choroby, ucieczki lub śmierci podejrzanego lub oskarżonego [...]. Powyższe powinno być możliwe również po upływie **okresu przedawnienia** [...] przewidzianego w prawie krajowym w przypadku **danych przestępstw po wszczęciu postępowania karnego** [...]. W takich przypadkach konfiskata powinna być dozwolona jedynie wówczas, gdy **postępowanie karne mogło doprowadzić do prawomocnego wyroku skazującego w sprawie karnej, gdyby powyższe okoliczności nie wystąpiły**. [...] Nie powinno to mieć wpływu na prawo oskarżonego do bycia poinformowanym o postępowaniu i do bycia reprezentowanym przez adwokata. W odniesieniu do przypadków choroby oraz ucieczki możliwość przeprowadzenia w państwach członkowskich postępowania zaocznego byłaby wystarczająca do wypełnienia obowiązku umożliwienia konfiskaty, o którym mowa w zdaniu pierwszym. W przypadku ucieczki podejrzanego lub oskarżonego państwa członkowskie powinny podjąć wszelkie uzasadnione działania i mogą wprowadzić obowiązek wezwania danej osoby w związku z postępowaniem w sprawie konfiskaty lub obowiązek powiadomienia jej o takim postępowaniu. Zachęca się państwa członkowskie do umożliwienia konfiskaty również w przypadku, gdy prawomocny wyrok skazujący nie jest możliwy, ponieważ osoba podejrzana lub oskarżona nie może zostać pociągnięta do odpowiedzialności z powodu amnestii przyznanej przed prawomocnym wyrokiem skazującym przewidzianym w prawie krajowym.

- 27) Do celów niniejszej dyrektywy za chorobę należy uznać przedłużającą się niezdolność podejrzanego lub oskarżonego do uczestniczenia w postępowaniu karnym, w wyniku czego postępowanie to nie może się dalej toczyć. **Nie dotyczy to przypadków, w których choroba skutkuje jedynie czasowym zawieszeniem postępowania karnego, które może być kontynuowane po takim zawieszeniu.**

- 28) Z uwagi na immanentnie nieprzejrzysty charakter przestępczości zorganizowanej nie zawsze istnieje możliwość powiązania mienia pochodzącego z działalności przestępczej z konkretnym **działaniem** [...] oraz konfiskaty takiego mienia. W takich sytuacjach **konfiskata mienia powinna być możliwa, [...] jeżeli mienie zostało zidentyfikowane w kontekście dochodzenia w związku z przestępstwem [...]** i gdy sąd krajowy jest przekonany [...], że przedmiotowe mienie pochodzi z działalności przestępczej, **przynajmniej w przypadku, gdy czyn ten może przynieść, bezpośrednio lub pośrednio, znaczne korzyści ekonomiczne i dokonano [...]** go w ramach organizacji przestępczej. **Państwa członkowskie powinny umożliwić konfiskatę takiego mienia wynikającego z nielegalnego wzbogacenia, jeżeli dochodzenie, w którym zidentyfikowano mienie, dotyczy przestępstwa objętego zakresem stosowania niniejszej dyrektywy, zagrożonego karą pozbawienia wolności w maksymalnym wymiarze co najmniej czterech lat.** Warunki te powinny zapewniać, aby konfiskatę mienia niepowiązanego z przestępstwem, za które właściciel został skazany, ograniczono do **mienia pochodzącego z działalności przestępczej [...]** o [...] poważnym charakterze [...]. **Państwa członkowskie powinny mieć możliwość ograniczenia konfiskaty mienia wynikającego z nielegalnego wzbogacenia, przewidując, że konfiskatę taką przeprowadza się wyłącznie w przypadku, gdy inne formy konfiskaty nie są możliwe, oraz, alternatywnie lub łącznie, jeżeli mienie, które ma zostać skonfiskowane, zostało zabezpieczone w kontekście dochodzenia w związku z przestępstwem popełnionym w ramach organizacji przestępczej. Konfiskata mienia wynikającego z nielegalnego wzbogacenia nie narusza praw osób trzecich działających w dobrej wierze.**

28-a) Przekonanie sądu krajowego o popełnieniu **konkretnego** przestępstwa nie powinno stanowić warunku wstępnego, niemniej **muszą istnieć wystarczające fakty i okoliczności**, aby sąd [...] był przekonany, że dane mienie pochodzi z **działalności przestępczej** [...]. **Dany czyn może obejmować każdy rodzaj przestępstwa.** Poszczególne przestępstwa nie muszą zostać udowodnione, ale sąd musi być przekonany, że dane mienie pochodzi z takiej działalności. Państwa członkowskie mogą przewidzieć, że wystarczające może być na przykład stwierdzenie przez sąd, w oparciu o ocenę prawdopodobieństwa, lub założenie w racjonalny sposób, że znacznie bardziej prawdopodobne jest, że dane mienie uzyskano z takiej działalności przestępczej niż z działalności innego rodzaju. Przy ustalaniu, czy dane mienie pochodzi z **działalności przestępczej** [...], sądy krajowe powinny brać pod uwagę wszystkie istotne okoliczności danej sprawy, w tym **dostępne dowody i konkretne fakty, takie jak to, że wartość [...]** mienia jest rażąco nieproporcjonalna w stosunku do legalnego dochodu danej osoby [...]. Inną okolicznością, którą można by wziąć pod uwagę, jest brak wiarygodnego legalnego źródła mienia, ponieważ zazwyczaj można wskazać pochodzenie legalnie nabytego mienia. Istotne mogą być również związki danej osoby z osobami powiązanymi z organizacją przestępczą. Oceny należy dokonywać indywidualnie dla każdego przypadku w zależności od okoliczności danej sprawy. Mechanizm konfiskaty mienia wynikającego z nielegalnego wzbogacenia nie ma być stosowany, jeżeli w danym przypadku stosowanie zasad określonych w niniejszej dyrektywie byłoby w oczywisty sposób nieracjonalne lub nieproporcjonalne. Państwa członkowskie mogą również wprowadzić wymóg określonego przedziału czasowego, w trakcie którego mienie można uznać za pochodzące z takiej działalności przestępczej. Państwa członkowskie powinny zapewnić poszanowanie odpowiednich praw procesowych osoby, której dotyczy nakaz. [...]

- 28-b) Standard dowodu w odniesieniu do pochodzenia mienia określony w niniejszej dyrektywie w przepisach dotyczących konfiskaty rozszerzonej i w przepisie dotyczącym konfiskaty mienia wynikającego z nielegalnego wzbogacenia jest zasadniczo taki sam. Zgodnie z obydwoma przepisami sąd musi upewnić się, że dane mienie pochodzi z działalności przestępczej, przy czym nie ma wymogu skazania za takie czyny przestępcze. Chociaż przepis dotyczący konfiskaty rozszerzonej ma zastosowanie wyłącznie w przypadku skazania danej osoby za przestępstwo, w którym to przypadku mienie należące do tej osoby może zostać zabezpieczone, jeżeli sąd jest przekonany, że mienie pochodzi z działalności przestępczej, przepis dotyczący konfiskaty mienia wynikającego z nielegalnego wzbogacenia ma zastosowanie niezależnie od wyniku postępowania przygotowawczego w odniesieniu do przestępstwa, które doprowadziło do jego zastosowania. Konfiskata mienia wynikającego z nielegalnego wzbogacenia powinna być możliwa w przypadku umorzenia postępowania, niezależnie od przyczyny, jak również w przypadku, gdy postępowanie prowadzi do wydania orzeczenia. W przypadku wyroku skazującego co do zasady możliwa byłaby konfiskata rozszerzona lub konfiskata mienia wynikającego z nielegalnego wzbogacenia. Dyrektywa nie wskazuje, która forma konfiskaty powinna mieć pierwszeństwo, ale państwa członkowskie mogą to uczynić. Należy zauważyć, że gdy przestępstwo jest ścigane, nakaz konfiskaty niekoniecznie musi być rozpatrywany w związku z tym przestępstwem, a państwa członkowskie mogłyby również zezwolić na oddzielenie kwestii konfiskaty od zarzutów karnych i rozstrzygać kwestię konfiskaty oddzielnie.
- 28b) Przy ustalaniu, czy z danym przestępstwem lub działalnością przestępczą mogą być związane korzyści majątkowe, państwa członkowskie mogą brać pod uwagę wszystkie istotne okoliczności, w tym sposób działania, na przykład to, czy warunkiem uznania danego czynu za przestępstwo jest jego popełnienie w ramach przestępczości zorganizowanej lub z zamiarem uzyskiwania stałych dochodów z przestępstw.

- 28c) Śledzenie i identyfikacja mienia, które ma zostać zabezpieczone i skonfiskowane, powinno być możliwe nawet po wydaniu prawomocnego wyroku skazującego za przestępstwo lub po przeprowadzeniu postępowania w sprawie konfiskaty bez uprzedniego wyroku skazującego. Obowiązek ten nie uniemożliwia państwom członkowskim określenia rozsądnych terminów po wydaniu prawomocnego wyroku skazującego lub prawomocnego orzeczenia w postępowaniu w sprawie konfiskaty bez uprzedniego wyroku skazującego, po upływie których śledzenie i identyfikacja nie byłyby już możliwe.**
- 28d) Należy zachęcać państwa członkowskie do zapobiegania nabywaniu mienia w trakcie jego zbywania na podstawie wiążącego nakazu konfiskaty przez osoby skazane w postępowaniu karnym, w którym mienie zostało zabezpieczone.**

29) Aby zagwarantować, że mienie, które jest lub może zostać objęte nakazem zabezpieczenia lub konfiskaty, zachowa swoją wartość ekonomiczną, państwa członkowskie powinny wdrożyć środki skutecznego zarządzania. **Środki takie powinny mieć zastosowanie do zabezpieczonego mienia i do mienia skonfiskowanego do czasu jego zbycia na podstawie prawomocnego nakazu konfiskaty. Nie powinny mieć zastosowania po zbyciu mienia na podstawie prawomocnego nakazu konfiskaty, w przypadku gdy państwa członkowskie mogą ustanowić przepisy dotyczące mających zastosowanie mechanizmów, za pomocą których mienie lub jego wartość, utracone na rzecz państwa lub innego budżetu publicznego, mogą zostać wykorzystane na zaspokojenie roszczeń ofiar, do celów interesu publicznego lub celów społecznych lub do innych celów określonych w prawie krajowym. Niniejsza dyrektywa nie harmonizuje mechanizmów stosowanych po zbyciu mienia na podstawie prawomocnego nakazu konfiskaty.**

29a) Jeżeli jest to uzasadnione charakterem mienia, w tym na przykład jego wartością lub zapotrzebowaniem na szczególne warunki zarządzania lub wiedzę fachową wynikającą z jego charakteru, takie [...] środki powinny obejmować [...] ocenę tego, jak [...] zminimalizować koszty zarządzania oraz zachować [...] wartość mienia, przeprowadzaną podczas [...] przygotowywania lub, najpóźniej, bez zbędnej zwłoki po wykonaniu nakazu zabezpieczenia[...]. Celem oceny jest przedstawienie właściwym organom odpowiednich uwag, które należy uwzględnić przed przyjęciem lub wykonaniem nakazu zabezpieczenia, w trakcie tych czynności lub po nich. Państwa członkowskie mogą przyjąć wskazówki dotyczące sposobu przeprowadzania takiej oceny, biorąc pod uwagę okoliczności dotyczące mienia, które ma zostać zabezpieczone, oraz zapewniając, aby ocena ta nie zagrażała terminowemu wykonaniu nakazu zabezpieczenia.

- 30) W [...] **sytuacjach**, w których **można racjonalnie założyć**, że zabezpieczono mienie łatwo psujące się lub szybko tracące na wartości lub mienie, którego koszty utrzymania są nieproporcjonalne w stosunku do jego oczekiwanej wartości w chwili konfiskaty, bądź gdy zarządzanie zabezpieczonym mieniem jest zbyt trudne lub zabezpieczone mienie jest łatwo zastępowalne, państwa członkowskie powinny umożliwić sprzedaż tego mienia **przed wydaniem prawomocnego nakazu konfiskaty**. Zgodnie z prawem krajowym decyzja w sprawie sprzedaży mienia o szczególnym charakterze może podlegać uprzedniemu zatwierdzeniu przez właściwy organ krajowy. Przed podjęciem takiej decyzji, z wyjątkiem pilnych przypadków, osoba, której dotyczy nakaz, [...] powinna mieć prawo do bycia wysłuchanym [...]. Państwa członkowskie powinny przewidzieć możliwość odwołania się od środka tymczasowego w postaci sprzedaży. Państwa członkowskie mogą przewidzieć możliwość, że takie odwołanie ma skutek zawieszający, na przykład gdy jest to konieczne do ochrony uzasadnionych interesów osoby, której dotyczy nakaz, w szczególności gdy istnieje ryzyko nieodwracalnej szkody. Państwa członkowskie mogą to uczynić, na przykład nadając odwołaniu skutek zawieszający z mocy prawa lub zezwalając właściwemu sądowi na zawieszenie wykonania nakazu do czasu wydania orzeczenia w przedmiocie środka zaskarżenia. Państwa członkowskie [...] **mogą** rozważyć możliwość obciążenia **właściciela lub** beneficjenta rzeczywistego kosztami zarządzania zabezpieczonym mieniem, na przykład alternatywnie w stosunku do zarządzenia zastosowania środka tymczasowego w postaci sprzedaży oraz w przypadku wydania prawomocnego wyroku skazującego. [...]

- 31) Państwa członkowskie powinny utworzyć **lub wyznaczyć co najmniej jeden właściwy organ, który będzie działał jako** biuro ds. zarządzania mieniem, aby ustanowić wyspecjalizowane organy, których zadaniem jest zarządzanie mieniem zabezpieczonym i mieniem skonfiskowanym w celu skutecznego zarządzania zabezpieczonym mieniem przed konfiskatą i zachowania jego wartości w oczekiwaniu na wydanie ostatecznego orzeczenia w przedmiocie konfiskaty i **zbycie mienia na podstawie takiej decyzji**. Bez uszczerbku dla wewnętrznych struktur administracyjnych państw członkowskich biura ds. zarządzania mieniem powinny być albo jedynym organem zarządzającym zabezpieczonym [...] i skonfiskowanym mieniem, albo powinny udzielać wsparcia podmiotom zdecentralizowanym zgodnie z krajowymi strukturami zarządzania oraz wspierać właściwe organy w planowaniu [...]. **Niniejsza dyrektywa nie określa prawnego ani instytucjonalnego charakteru biur ds. zarządzania mieniem i pozostaje bez uszczerbku dla systemów instytucjonalnych w państwach członkowskich, w których biura ds. zarządzania mieniem mogą również wykonywać zadania biur ds. odzyskiwania mienia lub w których niektóre zadania biur ds. zarządzania mieniem mogą być zlecane na zewnątrz.**
- 32) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami uznanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „kartą”) i w Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (zwaną dalej „EKPCz”), zgodnie z wykładnią zawartą w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Niniejszą dyrektywę należy wprowadzać w życie zgodnie z tymi prawami i zasadami.

- 33) Nakazy zabezpieczenia i konfiskaty wywierają znaczący wpływ na prawa przysługujące podejrzanym i oskarżonym, a w szczególnych przypadkach — przysługujące osobom trzecim **lub innym osobom** nieobjętym postępowaniem karnym. Aby zagwarantować ochronę praw podstawowych tych osób podczas wykonywania niniejszej dyrektywy zgodnie z prawem do rzetelnego procesu sądowego, prawem do skutecznego środka prawnego i domniemaniem niewinności zapisanymi w art. 47 i 48 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, w dyrektywie należy określić szczegółowe środki zabezpieczające oraz środki zaskarżenia.
- 34) **Osobę**, której dotyczy nakaz, należy **bez zbędnej zwłoki** [...] powiadomić o wydaniu nakazu zabezpieczenia, nakazu konfiskaty [...] i nakazu zastosowania środka tymczasowego w postaci sprzedaży. **Niemniej jednak państwa członkowskie powinny mieć możliwość zapewnienia właściwym organom prawa do odroczenia przekazania nakazu zabezpieczenia osobie, której dotyczy nakaz, ze względu na potrzeby dochodzenia.** Celem powiadomienia o tych nakazach jest między innymi umożliwienie osobie, której dotyczy nakaz, zaskarżenia ich [...]. W powiadomieniach tych należy zatem co do zasady określić przyczynę lub przyczyny wydania takiego nakazu. **W przypadku gdy osoba, której dotyczy nakaz, lub miejsce pobytu osoby, której dotyczy nakaz, są nieznane lub jeżeli przekazanie informacji każdej z osób, których dotyczy nakaz, wiązałoby się z nieproporcjonalnym obciążeniem, przekazanie może nastąpić w drodze publicznego ogłoszenia.**

- 34a) **Osoba** [...], której dotyczy nakaz, powinna mieć skuteczną możliwość zaskarżenia nakazu zabezpieczenia, nakazu konfiskaty [...] i nakazu zastosowania środka tymczasowego w postaci sprzedaży. W przypadku nakazów konfiskaty, gdy wyczerpano wszystkie znamiona przestępstwa, lecz nie jest możliwe wydanie wyroku skazującego, oskarżony powinien mieć możliwość wykonania prawa do bycia wysłuchanym przed wydaniem nakazu, **jeżeli jest to możliwe. [...]** W przypadku nakazów konfiskaty na podstawie przepisów dotyczących konfiskaty rozszerzonej i konfiskaty mienia wynikającego z nielegalnego wzbogacenia okoliczności, które osoba, której dotyczy nakaz, może zakwestionować przed sądem, powinny również obejmować konkretne fakty i dostępne dowody, na podstawie których dane mienie uznaje się za mienie pochodzące z działalności przestępczej.
- 35) Wykonując niniejszą dyrektywę oraz w celu zapewnienia proporcjonalności środków dotyczących konfiskaty, państwa członkowskie **mogą** [...] przewidzieć **możliwość** [...] nienakazania [...] **konfiskaty lub niewykonania nakazu konfiskaty** w zakresie, w jakim byłoby to nieproporcjonalne do danego przestępstwa **lub oskarżenia. Powinno to umożliwić właściwym organom ocenę na przykład, w jakim stopniu konfiskata narzędzi jest proporcjonalna.** Ponadto państwa członkowskie **mogą** [...] przewidzieć możliwość odstąpienia od zarządzenia konfiskaty w wyjątkowych okolicznościach, **lub od wykonania nakazu konfiskaty**, w przypadku gdyby zgodnie z prawem krajowym stanowiła ona nadmierne obciążenie dla osoby, której dotyczy nakaz, na podstawie okoliczności danej sprawy, które powinny odgrywać decydującą rolę. Takie wyjątkowe okoliczności należy ograniczyć do przypadków, w których konfiskata prowadziłaby do postawienia osoby, której dotyczy, w sytuacji w bardzo dużym stopniu utrudniającej jej przeżycie, a decydującą rolę powinny odgrywać okoliczności danej sprawy.
- 35a) **Chociaż państwa członkowskie są zobowiązane zapewnić osobom, których mienia dotyczą środki przewidziane w niniejszej dyrektywie, prawo dostępu do adwokata przez cały czas trwania postępowania w sprawie zabezpieczenia i konfiskaty, niniejsza dyrektywa nie ma wpływu na przepisy mające zastosowanie do nieodpłatnej pomocy prawnej.**

- 36) Niniejszą dyrektywę należy wdrażać bez uszczerbku dla dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/64/UE¹³, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/13/UE¹⁴, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE¹⁵, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/48/UE¹⁶, **dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2014/60/UE¹⁷**, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/343¹⁸, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/800¹⁹ oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1919²⁰.

-
- ¹³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/64/UE z dnia 20 października 2010 r. w sprawie prawa do tłumaczenia ustnego i tłumaczenia pisemnego w postępowaniu karnym (Dz.U. L 280 z 26.10.2010, s. 1).
- ¹⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/13/UE z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie prawa do informacji w postępowaniu karnym (Dz.U. L 142 z 1.6.2012, s. 1).
- ¹⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiająca normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępująca decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW (Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 57).
- ¹⁶ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/48/UE z dnia 22 października 2013 r. w sprawie prawa dostępu do adwokata w postępowaniu karnym i w postępowaniu dotyczącym europejskiego nakazu aresztowania oraz w sprawie prawa do poinformowania osoby trzeciej o pozbawieniu wolności i prawa do porozumiewania się z osobami trzecimi i organami konsularnymi w czasie pozbawienia wolności (Dz.U. L 294 z 6.11.2013, s. 1).
- ¹⁷ **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/60/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie zwrotu dóbr kultury wyprowadzonych niezgodnie z prawem z terytorium państwa członkowskiego, zmieniająca rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 (Dz.U. L 159 z 28.5.2014, s. 1).**
- ¹⁸ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/343 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie wzmocnienia niektórych aspektów domniemania niewinności i prawa do obecności na rozprawie w postępowaniu karnym (Dz.U. L 65 z 11.3.2016, s. 1).
- ¹⁹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/800 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie gwarancji procesowych dla dzieci będących podejrzanymi lub oskarżonymi w postępowaniu karnym (Dz.U. L 132 z 21.5.2016, s. 1).
- ²⁰ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1919 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie pomocy prawnej z urzędu dla podejrzanych i oskarżonych w postępowaniu karnym oraz dla osób, których dotyczy wnioski w postępowaniu dotyczącym europejskiego nakazu aresztowania (Dz.U. L 297 z 4.11.2016, s. 1).

- 37) Szczególnie ważne jest zapewnienie ochrony danych osobowych zgodnie z prawem Unii w odniesieniu do przetwarzania danych na podstawie niniejszej dyrektywy. W tym celu przepisy niniejszej dyrektywy należy dostosować do dyrektywy (UE) 2016/680. W szczególności należy określić, że wszelkie dane osobowe wymieniane przez biura ds. odzyskiwania mienia mają pozostać ograniczone do kategorii danych wymienionych w sekcji B pkt 2 załącznika II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/794. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 ma zastosowanie do przetwarzania danych osobowych przez właściwe organy krajowe, w szczególności biura ds. odzyskiwania mienia, do celów niniejszej dyrektywy.
- (38) Szczególnie ważne jest zapewnienie ochrony danych osobowych zgodnie z prawem Unii w odniesieniu do wszelkiej wymiany informacji na podstawie niniejszej dyrektywy. W tym celu w zakresie dotyczącym przetwarzania danych osobowych do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania lub ścigania przestępstw lub wykonywania kar do środków wprowadzonych na podstawie niniejszej dyrektywy stosuje się przepisy o ochronie danych określone w dyrektywie (UE) 2016/680. W stosownych przypadkach, w szczególności w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych przez biura ds. zarządzania mieniem do celów zarządzania mieniem, stosuje się przepisy o ochronie danych przewidziane w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679.

- (39) Skuteczny system odzyskiwania wymaga skoordynowanych działań wielu organów – od organów ścigania, w tym organów celnych, organów podatkowych i organów odpowiedzialnych za odzyskiwanie podatków w zakresie, w jakim mają one kompetencje do odzyskiwania mienia, poprzez biura ds. odzyskiwania mienia i organy sądowe, aż po instytucje zarządzające mieniem, w tym biura ds. zarządzania mieniem. Aby zapewnić skoordynowane działanie wszystkich właściwych organów, niezbędne jest opracowanie bardziej strategicznego podejścia do odzyskiwania mienia i promowanie ściślejszej współpracy między odpowiednimi organami, a także uzyskiwanie jasnych informacji na temat wyników odzyskiwania mienia. W tym celu państwa członkowskie powinny przyjąć krajową strategię odzyskiwania mienia kształtującą działania związane z dochodzeniami finansowymi, zabezpieczaniem i konfiskatą odpowiednich narzędzi, korzyści lub mienia, zarządzaniem nimi oraz ich zbyciem, a także powinny regularnie dokonywać przeglądu tej strategii. **Państwa członkowskie mogą zdecydować o odpowiednim formacie takiej strategii, który może uwzględniać ich tradycyjne rozwiązania konstytucyjne w odniesieniu do podziału władz i kompetencji, i który może mieć charakter sektorowy lub stanowić część szerszego dokumentu strategicznego. Bez względu na to, czy państwa członkowskie zdecydują się na przyjęcie jednej strategii czy większej ich liczby, ogólna treść tych strategii powinna obejmować terytorium całego państwa członkowskiego.** Ponadto państwa członkowskie powinny wyposażyć właściwe organy w zasoby niezbędne do skutecznego wykonywania powierzonych im zadań. Właściwe organy należy rozumieć jako organy odpowiedzialne za wykonywanie zadań przewidzianych w niniejszej dyrektywie i zgodnie z krajowymi strukturami.

- 40) Aby ocenić skuteczność ram związanych z odzyskiwaniem i konfiskowaniem mienia oraz zarządzaniem nim, niezbędne jest gromadzenie i publikowanie porównywalnego **minimalnego** zbioru **właściwych** danych statystycznych dotyczących zabezpieczania i konfiskowania mienia oraz zarządzania nim. **Państwa członkowskie powinny starać się gromadzić na szczeblu centralnym dane potrzebne do niektórych statystyk, by móc następnie przesyłać je Komisji. Oznacza to, że państwa członkowskie powinny podejmować uzasadnione starania w celu gromadzenia takich danych. Nie oznacza to jednak, że państwa członkowskie mają obowiązek rzeczywistego zgromadzenia danych, jeżeli wiązałoby się to z nieproporcjonalnym obciążeniem administracyjnym lub z koniecznością poniesienia przez dane państwo członkowskie wysokich kosztów.**
- 41) [...]
- 42) [...] ²¹ [...]

²¹ [...]

- 43) **Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby biura ds. zarządzania mieniem, a w stosownych przypadkach biura ds. odzyskiwania mienia, oraz inne właściwe organy wykonujące zadania na mocy niniejszej dyrektywy dysponowały narzędziami niezbędnymi do zapewnienia skutecznego zarządzania zabezpieczonym i skonfiskowanym mieniem. W tym celu państwa członkowskie mogą utworzyć co najmniej jeden rejestr mienia zabezpieczonego i skonfiskowanego zgodnie z niniejszą dyrektywą.**

[...]

- 44) Zorganizowane grupy przestępcze działają na poziomie transgranicznym i coraz częściej uzyskują mienie w państwach członkowskich innych niż te, w których głównie działają, oraz w państwach trzecich. Biorąc pod uwagę transnarodowy wymiar przestępczości zorganizowanej, współpraca międzynarodowa ma zasadnicze znaczenie dla odzyskiwania zysków i konfiskowania aktywów finansowych umożliwiających przestępcom funkcjonowanie. Państwa członkowskie powinny zatem zapewnić, aby zarówno biura ds. odzyskiwania mienia, jak i biura ds. zarządzania mieniem w **jak największym zakresie** [...] współpracowały ze swoimi odpowiednikami w państwach trzecich w celu śledzenia i identyfikowania narzędzi i korzyści lub mienia, które mogą się stać lub są przedmiotem nakazu zabezpieczenia lub konfiskaty wydanego w ramach ścigania karnego, oraz zarządzania takimi narzędziami i korzyściami lub takim mieniem. **Państwa członkowskie powinny korzystać z istniejących ram współpracy i są zachęcane, ale nie są zobowiązane, do opracowywania lub dostosowywania istniejących umów dwustronnych lub do przystąpienia do istniejących konwencji wielostronnych lub wreszcie do zawierania nowych umów dwustronnych w przypadku braku innych ustaleń. Do środków przyjmowanych w tym zakresie zastosowanie mają przepisy o ochronie danych określone w dyrektywie (UE) 2016/680. [...]**

- 45) Biura ds. odzyskiwania mienia powinny również ściśle współpracować z organami i agencjami UE, w tym z Europolem, Eurojustem i Prokuraturą Europejską, zgodnie z ich odpowiednimi mandatami, w zakresie niezbędnym do śledzenia i identyfikowania mienia w toku postępowań transgranicznych wspieranych przez Europol lub Eurojust lub w toku postępowań prowadzonych przez Prokuraturę Europejską. **Państwa członkowskie uczestniczące we wzmocnionej współpracy w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej powinny zapewnić, aby ich biura ds. odzyskiwania mienia wypełniały obowiązki wynikające z rozporządzenia Rady (UE) 2017/1939, w tym obowiązek sprawozdawczy przewidziany w jego art. 24, oraz postępowały zgodnie z instrukcjami wydanymi im przez Prokuraturę Europejską i podejmowały czynności w ramach postępowania przygotowawczego powierzone im przez Prokuraturę Europejską zgodnie z jego art. 28. [...]**

- 46) Celem zapewnienia wspólnego rozumienia oraz minimalnych standardów w zakresie śledzenia i identyfikacji, zabezpieczania, **konfiskaty** mienia oraz zarządzania nim w niniejszej dyrektywie należy określić minimalne standardy dotyczące odpowiednich środków, a także związane z nimi zabezpieczenia. Przyjęcie norm minimalnych nie oznacza, że państwa członkowskie nie mogą powierzać szerzej zakrojonych uprawnień biurom ds. odzyskiwania mienia lub biurom ds. zarządzania mieniem lub przewidzieć **szerszych przepisów dotyczących zabezpieczania i konfiskaty, w tym na przykład w odniesieniu do ich przepisów dotyczących dowodów lub w odniesieniu do zakresu stosowania rozszerzonej konfiskaty lub konfiskaty mienia wynikającego z nielegalnego wzbogacenia, lub przewidzieć dodatkowych zabezpieczeń na mocy prawa krajowego, na przykład przesłuchania osoby, której dotyczy nakaz, przed tymczasową sprzedażą**, pod warunkiem że takie środki i przepisy krajowe nie są sprzeczne z celem niniejszej dyrektywy.
- 47) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, a mianowicie ułatwienie konfiskaty mienia w sprawach karnych, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodne z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.

- 48) Ponieważ w niniejszej dyrektywie przewidziano kompleksowy zbiór przepisów, które pokrywałyby się z istniejącymi już instrumentami prawnymi, niniejsza dyrektywa powinna zastąpić przyjęte przez Radę wspólne działanie 98/699/WSiSW²², decyzję ramową Rady 2001/500/WSiSW²³, decyzję ramową 2005/212/WSiSW, decyzję 2007/845/WSiSW oraz dyrektywę 2014/42/UE w odniesieniu do państw członkowskich związanych niniejszą dyrektywą.
- 49) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej dyrektywy i nie jest nią związana ani jej nie stosuje.
- 50) [Zgodnie z art. 3 Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Irlandia powiadomiła o chęci uczestniczenia w przyjęciu i stosowaniu niniejszej dyrektywy.] [lub] [Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, bez uszczerbku dla art. 4 tego protokołu, Irlandia nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej dyrektywy i nie jest nią związana ani jej nie stosuje.]

²² Wspólne działanie 98/699/WSiSW z dnia 3 grudnia 1998 r. przyjęte przez Radę na podstawie art. K.3 Traktatu o Unii Europejskiej, w sprawie prania brudnych pieniędzy, identyfikacji, wykrywania, zamrażania, zajmowania i konfiskaty narzędzi oraz zysków pochodzących z przestępstwa (Dz.U. L 333 z 9.12.1998, s. 1).

²³ Decyzja ramowa Rady z dnia 26 czerwca 2001 r. w sprawie prania brudnych pieniędzy oraz identyfikacji, wykrywania, zamrożenia, zajęcia i konfiskaty narzędzi oraz zysków pochodzących z przestępstwa (Dz.U. L 182 z 5.7.2001, s. 1).

- 51) Zgodnie z art. 42 rozporządzenia (UE) 2018/1725 skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych, który wydał opinię **19 lipca 2022 r.**,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

1. W niniejszej dyrektywie ustanawia się normy minimalne dotyczące śledzenia, identyfikacji, zabezpieczania i konfiskaty mienia oraz zarządzania nim w ramach ścigania karnego. **Normy te nie naruszają procedur, które państwa członkowskie mogą stosować w celu zabezpieczania i konfiskaty tego mienia. Niniejszą dyrektywę stosuje się bez uszczerbku dla środków zabezpieczenia i konfiskaty w ramach postępowań w sprawach cywilnych lub administracyjnych.**
2. [...]

Artykuł 2

Zakres stosowania

1. Niniejszą dyrektywę stosuje się do [...] przestępstw **objętych** następującymi aktami prawnymi:
 - a) [...] decyzja ramowa Rady 2008/841/WSiSW z **dnia 24 października 2008 r. w sprawie zwalczania przestępczości zorganizowanej**²⁴;
 - b) [...] dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/541 z **dnia 15 marca 2017 r. w sprawie zwalczania terroryzmu i zastępująca decyzję ramową Rady 2002/475/WSiSW oraz zmieniająca decyzję Rady 2005/671/WSiSW**²⁵;
 - c) [...] dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE z **dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar, zastępująca decyzję ramową Rady 2002/629/WSiSW**²⁶,

²⁴ [...] Dz.U. L 300 z 11.11.2008, s. 42[...].

²⁵ [...]Dz.U. L 88 z 31.3.2017, s. 6[...].

²⁶ [...]Dz.U. L 101 z 15.4.2011, s. 1[...].

- d) [...] dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/93/UE z **dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej, zastępująca decyzję ramową Rady 2004/68/WSiSW**²⁷;
- e) [...] decyzja ramowa Rady 2004/757/WSiSW z **dnia 25 października 2004 r. ustanawiająca minimalne przepisy określające znamiona przestępstw i kar w dziedzinie nielegalnego handlu narkotykami**²⁸;
- f) [...] konwencja sporządzona na podstawie artykułu K.3 ust. 2 lit. c) Traktatu o Unii Europejskiej, w sprawie zwalczania korupcji urzędników Wspólnot Europejskich i urzędników państw członkowskich Unii Europejskiej²⁹ oraz [...] na podstawie decyzji ramowej Rady 2003/568/WSiSW z **dnia 22 lipca 2003 r. w sprawie zwalczania korupcji w sektorze prywatnym**³⁰;

²⁷ [...]Dz.U. L 335 z 17.12.2011, s. 1[...].

²⁸ [...]Dz.U. L 335 z 11.11.2004, s. 8[...].

²⁹ Dz.U. C 195 z 25.6.1997, s. 1.

³⁰ [...]Dz.U. L 192 z 31.7.2003, s. 54[...].

- g) [...] dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1673 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie zwalczania prania pieniędzy za pomocą środków prawnokarnych³¹;
- h) [...] dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/713 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie zwalczania fałszowania i oszustw związanych z bezgotówkowymi środkami płatniczymi, zastępująca decyzję ramową Rady 2001/413/WSiSW³²;
- i) [...] dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/62/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie prawnokarnych środków ochrony euro i innych walut przed fałszowaniem³³;
- j) [...] dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/40/UE z dnia 12 sierpnia 2013 r. dotycząca ataków na systemy informatyczne i zastępująca decyzję ramową Rady 2005/222/WSiSW³⁴;

³¹ [...]Dz.U. L 284 z 12.11.2018, s. 22[...].

³² [...]Dz.U. L 123 z 10.5.2019, s. 18[...].

³³ [...]Dz.U. L 151 z 21.5.2014, s. 1[...].

³⁴ [...]Dz.U. L 218 z 14.8.2013, s. 8[...].

- k) [...] protokół przeciwko nielegalnemu wytwarzaniu i obrotowi bronią palną, jej częściami i komponentami oraz amunicją, uzupełniającego Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej³⁵;
- l) [...] dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z **dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii**³⁶;

³⁵ Dz.U. L 89 z 25.3.2014, s. 7.

³⁶ [...]Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29[...].

- m) [...] dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/99/WE z **dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie ochrony środowiska poprzez prawo karne**³⁷ i [...] dyrektywa 2005/35/WE zmieniona dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/123/WE z **dnia 21 października 2009 r. zmieniająca dyrektywę 2005/35/WE w sprawie zanieczyszczenia pochodzącego ze statków oraz wprowadzenia sankcji w przypadku naruszenia prawa**³⁸;
- n) [...] decyzja ramowa Rady 2002/946/WSiSW w **sprawie wzmocnienia systemu karnego w celu zapobiegania ułatwianiu nielegalnego wjazdu, tranzytu i pobytu**³⁹ i dyrektywa Rady 2002/90/WE **definiująca ułatwianie nielegalnego wjazdu, tranzytu i pobytu**⁴⁰;
- o) **dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/57/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie sankcji karnych za nadużycia na rynku (dyrektywa w sprawie nadużyć na rynku)**⁴¹;
- p) **dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady [x] w sprawie definicji przestępstw związanych z naruszeniem unijnych środków ograniczających oraz kar za takie przestępstwa.**

³⁷ [...]Dz.U. L 328 z 6.12.2008, s. 28[...]. Odniesienie do dyrektyw z 2008 i 2009 r. zostanie zastąpione odniesieniem do jeszcze nieprzyjętej dyrektywy w sprawie ochrony środowiska poprzez prawo karne, jeżeli dyrektywa ta zostanie przyjęta przed finalizacją obecnego tekstu.

³⁸ [...]Dz.U. L 280 z 27.10.2009, s. 52[...].

³⁹ [...]Dz.U. L 328 z 5.12.2002, s. 1[...].

⁴⁰ [...]Dz.U. L 328 z 5.12.2002, s. 17[...].

⁴¹ **Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 179.**

2. Niniejszą dyrektywę stosuje się do [...] przestępstw, **które są** [...] popełniane w ramach organizacji przestępczej **zdefiniowanej w decyzji ramowej Rady 2008/841/WSiSW, i są zagrożone maksymalną karą pozbawienia wolności w wymiarze co najmniej czterech lat.** [...]

[...]

3. [...]

4. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do wszelkich innych przestępstw określonych w innych unijnych aktach prawnych, jeżeli przewidziano w nich wyraźnie, że niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do zdefiniowanych w nich przestępstw.
5. Przepisy dotyczące śledzenia i identyfikacji narzędzi i korzyści lub mienia przewidziane w rozdziale II mają zastosowanie do wszystkich przestępstw zdefiniowanych w prawie krajowym, zagrożonych karą co najmniej roku pozbawienia wolności lub ograniczenia wolności.

Artykuł 3

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- (1) „korzyści” oznaczają wszelkie korzyści majątkowe pochodzące, bezpośrednio lub pośrednio, z przestępstwa, przybierające dowolną formę mienia i obejmujące wszelkie korzyści wynikające z ponownego zainwestowania lub przekształcania korzyści bezpośrednich oraz wszelkie wpływy mające wartość;
- (2) „mienie” oznacza mienie każdego rodzaju, materialne lub niematerialne, ruchome lub nieruchome, oraz dokumenty lub instrumenty prawne potwierdzające prawo do takiego mienia lub prawo z nim związane;
- (3) „narzędzia” oznaczają każde mienie użyte lub które miało zostać użyte w jakikolwiek sposób, w całości lub w części, do popełnienia przestępstwa;
- (4) „śledzenie i identyfikacja” oznaczają wszelkie czynności dochodzeniowe podejmowane przez właściwe organy celem określenia narzędzi, korzyści lub mienia mogących pochodzić z działalności przestępczej;
- (5) „zabezpieczenie” oznacza tymczasowy zakaz przekazywania, niszczenia, przetwarzania, przemieszczania mienia lub rozporządzania nim lub tymczasowe przejęcie pieczy lub kontroli nad mieniem;
- (6) „konfiskata” oznacza ostateczne pozbawienie mienia orzeczone przez **organ sądowy** [...] w związku z przestępstwem **lub działalnością przestępczą**;

- (7) [...]
- (8) „organizacja przestępcza” oznacza organizację przestępczą zdefiniowaną w art. 1 decyzji ramowej Rady 2008/841/WSiSW;
- (9) „ofiara” oznacza ofiarę w rozumieniu art. 2 [...] dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE[...] ⁴² [...];
- (10) [...] ⁴³ [...]
- (11) [...]
- (12) [...]

⁴² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiająca normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępująca decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW.

⁴³ [...]

ROZDZIAŁ II

ŚLEDZENIE I IDENTYFIKACJA

Artykuł 4

Dochodzenia mające na celu śledzenie mienia

1. W celu ułatwienia współpracy transgranicznej państwa członkowskie wprowadzają środki umożliwiające szybkie śledzenie i szybką identyfikację narzędzi i korzyści lub mienia, które mogą stać się lub są przedmiotem nakazu zabezpieczenia lub konfiskaty w toku [...] ścigania **karnego**.
2. Właściwe organy niezwłocznie przeprowadzają dochodzenia mające na celu śledzenie mienia, o których mowa w ust. 1, [...] gdy wszczęto postępowanie przygotowawcze w związku z przestępstwem, które może prowadzić do powstania znacznej korzyści majątkowej, **chyba że nie zostanie to uznane za właściwe w świetle rodzaju przestępstwa i innych istotnych okoliczności danego przypadku**[...].

Artykuł 5

Biura ds. odzyskiwania mienia

1. Każde państwo członkowskie ustanawia co najmniej jedno biuro ds. odzyskiwania mienia celem ułatwienia współpracy transgranicznej w związku z dochodzeniami mającymi na celu śledzenie mienia.
2. Zadania biura ds. odzyskiwania mienia są następujące:
 - a) śledzenie i identyfikacja narzędzi, korzyści lub mienia w każdym przypadku, gdy jest to konieczne, aby wesprzeć inne właściwe organy krajowe odpowiedzialne za dochodzenia mające na celu śledzenie mienia zgodnie z art. 4;

- b) śledzenie i identyfikacja narzędzi, korzyści lub mienia, które mogą stać się lub są przedmiotem nakazu zabezpieczenia lub konfiskaty wydanego przez inne państwo członkowskie;
- c) współpraca i wymiana informacji z biurami ds. odzyskiwania mienia innych państw członkowskich w zakresie śledzenia i identyfikacji narzędzi i korzyści lub mienia, które mogą stać się lub są przedmiotem nakazu zabezpieczenia lub konfiskaty.[...]
- d) [...]
3. [...]
4. [...]

Artykuł 6

Dostęp do informacji

1. Do celów wykonywania zadań przewidzianych w art. 5 państwa członkowskie zapewniają, aby biura ds. odzyskiwania mienia, **pod warunkiem że informacje te są przechowywane w scentralizowanych lub wzajemnie połączonych bazach danych lub rejestrach prowadzonych przez organy publiczne**, miały natychmiastowy i bezpośredni dostęp do następujących informacji w zakresie, w jakim są **one** [...] niezbędne do śledzenia i identyfikacji korzyści, narzędzi i mienia:

[...]

- [...] **a)** krajowych rejestrów nieruchomości lub elektronicznych systemów wyszukiwania danych oraz rejestrów gruntów i katastralnych;
- [...] **b)** krajowych rejestrów obywatelstwa i ewidencji ludności prowadzonych w odniesieniu do osób fizycznych;
- [...] **c)** krajowych rejestrów pojazdów silnikowych, statków powietrznych i jednostek pływających;
- [...] **d)** **rejestrów** [...] dotyczących działalności gospodarczej, w tym rejestrów działalności gospodarczej i spółek.[...]

[...]

[...]

2. W przypadku gdy informacje, o których mowa w ust. 1, nie są przechowywane w **scentralizowanych lub wzajemnie połączonych** bazach danych lub rejestrach, państwa członkowskie wprowadzają środki niezbędne do zapewnienia, aby biura ds. odzyskiwania mienia mogły szybko uzyskać te informacje **od właściwych instytucji** w inny sposób.

2a. Oprócz informacji, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz do celów wykonywania zadań, o których mowa w art. 5, państwa członkowskie zapewniają biurom ds. odzyskiwania mienia szybki dostęp, zgodnie z prawem krajowym, do następujących informacji, o ile jest to niezbędne do śledzenia i identyfikacji korzyści, narzędzi i mienia:

- a)** danych podatkowych, w tym danych będących w posiadaniu organów podatkowych i skarbowych;
- b)** krajowych danych dotyczących zabezpieczenia społecznego;

- c) odpowiednich informacji będących w posiadaniu właściwych organów do celów zapobiegania przestępczości, wykrywania, lub ścigania przestępstw lub prowadzenia dochodzeń w ich sprawie.
- 2b. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o udzieleniu dostępu zgodnie z ust. 2a na podstawie uzasadnionych wniosków. Wniosek o uzyskanie takich informacji może zostać odrzucony, na przykład jeżeli udzielenie takich informacji miałoby negatywny wpływ na trwające dochodzenie, jeżeli byłoby nieproporcjonalne do uzasadnionych interesów osoby fizycznej lub prawnej w odniesieniu do celów, do których zażądano dostępu, lub gdyby obejmowało informacje dostarczone przez inne państwo członkowskie lub państwo trzecie.
3. Bezpośredni i natychmiastowy dostęp do informacji, o których mowa w ust. 1, pozostaje bez uszczerbku dla gwarancji proceduralnych ustanowionych w prawie krajowym.

Artykuł 7

Warunki uzyskiwania dostępu do informacji przez biura ds. odzyskiwania mienia

1. [...]Personel specjalnie wyznaczony i upoważniony do uzyskiwania dostępu do informacji, o których mowa w art. 6, korzysta z dostępu do informacji zgodnie z art. 6 **wyłącznie [...] do celów wykonywania zadań, o których mowa w art. 5, i wyłącznie**, gdy jest to konieczne w danym przypadku.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby personel biur ds. odzyskiwania mienia przestrzegał przepisów prawa krajowego dotyczących poufności i tajemnicy zawodowej. Państwa członkowskie zapewniają również, aby personel biur ds. odzyskiwania mienia dysponował specjalistycznymi umiejętnościami i zdolnościami niezbędnymi do skutecznego wykonywania powierzonych mu zadań.
3. Państwa członkowskie zapewniają wprowadzenie odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych zapewniających **poziom bezpieczeństwa danych odpowiadający ryzyku związanemu z przetwarzaniem danych [...]**, aby biura ds. odzyskiwania mienia mogły uzyskiwać dostęp do informacji, o których mowa w art. 6, oraz je przeszukiwać.

Artykuł 8

Monitorowanie dostępu do informacji i ich przeszukiwania przez biura ds. odzyskiwania mienia

1. [...] **Państwa członkowskie prowadzą rejestry** [...] wszystkich czynności związanych z dostępem i wyszukiwaniem prowadzonych przez biura ds. odzyskiwania mienia **zgodnie z [...] niniejszą dyrektywą, które to rejestry należy przechowywać zgodnie z art. 25 dyrektywy 2016/680.** [...]

[...]

Wymiana informacji

1. Państwa członkowskie wprowadzają środki niezbędne do zapewnienia, aby ich biura ds. odzyskiwania mienia przekazywały na wniosek biura ds. odzyskiwania mienia innego państwa członkowskiego wszelkie informacje niezbędne do wykonywania ich działań przewidzianych w art. 5, **dostępne biuru ds. odzyskiwania mienia, do którego zwrócono się z wnioskiem**. Kategorie przekazywanych danych osobowych wymieniono w sekcji B pkt 2 załącznika II do rozporządzenia (UE) 2016/794, z **wyłączeniem kryminalistycznych informacji służących ustaleniu tożsamości wymienionych w sekcji B pkt 2 lit. c) ppkt (v)**.

Wszelkie dane osobowe, które mają zostać przekazane, określa się indywidualnie w poszczególnych przypadkach, biorąc pod uwagę ich niezbędność do wykonywania zadań przewidzianych w art. 5, **oraz zgodnie z dyrektywą 2016/680**.

2. Składając wniosek na podstawie ust. 1, biuro ds. odzyskiwania mienia jak najprecyzyjniej podaje poniższe informacje:
 - a) przedmiot wniosku;
 - b) przyczyny złożenia wniosku, w tym znaczenie informacji, których dotyczy wniosek, dla śledzenia i identyfikacji mienia;
 - c) charakter postępowania;
 - d) rodzaj przestępstwa, w odniesieniu do którego składa się wniosek;
 - e) związek postępowania z państwem członkowskim, do którego skierowany jest wniosek;
 - f) dokładne informacje na temat mienia będącego przedmiotem zainteresowania biura lub poszukiwanego przez biuro, takiego jak rachunki bankowe, nieruchomości, pojazdy, statki morskie, statki powietrzne, przedsiębiorstwa i inne dobra o dużej wartości;

- g) i/lub, **jeżeli jest to konieczne do celów identyfikacji i jeżeli są dostępne, szczegółowe informacje** na temat osób fizycznych lub prawnych, które uważa się za związane z tym mieniem, takie jak imiona i nazwiska, nazwy, **krajowe numery identyfikacyjne lub numery ubezpieczenia społecznego**, adresy, daty i miejsca urodzenia, data zarejestrowania, udziałowcy, siedziba główna;
- h) w stosownych przypadkach umotywowanie pilnego charakteru wniosku.
3. Państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki, aby umożliwić swoim biurom ds. odzyskiwania mienia wymianę informacji z biurami ds. odzyskiwania mienia innych państw członkowskich bez konieczności składania wniosku, gdy są one w posiadaniu informacji na temat narzędzi, korzyści lub mienia, które uważają za niezbędne do wykonywania zadań biura ds. odzyskiwania mienia przewidzianych w art. 5. Przekazując takie informacje, biura ds. odzyskiwania mienia wskazują powody, dla których uznają wymieniane informacje za niezbędne.
4. [...] **O ile biuro ds. odzyskiwania mienia przekazujące informacje zgodnie z ust. 1 lub 2 nie wskazało inaczej, biuro ds. odzyskiwania mienia, które otrzymuje te informacje, jest uprawnione do przedstawienia tych informacji [...]** jako dowodów przed sądem krajowym **lub właściwym organem** państwa członkowskiego, zgodnie z procedurami prawa krajowego.
5. Państwa członkowskie zapewniają, aby biura ds. odzyskiwania mienia miały bezpośredni dostęp do aplikacji SIENA i wykorzystywały **specjalne pola przeznaczone dla biur ds. odzyskiwania mienia w aplikacji SIENA, odpowiadające informacjom wymaganym na mocy ust. 2 lub, w stosownych przypadkach, inne bezpieczne kanały** wymiany informacji zgodnie z niniejszym artykułem.
6. Biura ds. odzyskiwania mienia mogą odmówić przekazania informacji wnioskującemu biurowi ds. odzyskiwania mienia, jeżeli istnieją faktyczne podstawy domniemania, że przekazanie takich informacji:
- a) mogłoby zaszkodzić fundamentalnym interesom bezpieczeństwa narodowego państwa członkowskiego, do którego skierowany jest wniosek;

- b) mogłoby zagrażać trwającemu postępowaniu przygotowawczemu lub operacji wywiadowczej w sprawie przestępstwa lub stwarzać bezpośrednie zagrożenie dla życia lub integralności cielesnej osoby fizycznej;[...]
 - c) **byłoby wyraźnie nieproporcjonalne lub nieistotne z punktu widzenia celów, w których wniosek został złożony.**
7. Państwa członkowskie wprowadzają środki niezbędne do zapewnienia, aby odmowa przekazania informacji zawierała uzasadnienie. Odmowa może dotyczyć wyłącznie tej części informacji, których dotyczy wnioski, do której odnoszą się powody określone w ust. 6, i w stosownych przypadkach nie może wpływać na obowiązek udzielenia pozostałych części informacji zgodnie z niniejszą dyrektywą.

Artykuł 10

Ograniczenia przekazywania informacji

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby biura ds. odzyskiwania mienia odpowiadały na wnioski o przekazanie informacji zgodnie z art. 9 ust. 1 jak najszybciej, a w każdym razie w następujących terminach:
- a) **czternastu** [...] dni kalendarzowych – w przypadku wszystkich wniosków, które nie są pilne;
 - b) ośmiu godzin – w przypadku pilnych wniosków dotyczących informacji, o których mowa w art. 6 [...], przechowywanych w bazach danych i rejestrach, **do których mają bezpośredni dostęp**;[...]
 - c) **trzech dni kalendarzowych w przypadku pilnych wniosków dotyczących informacji, do których nie mają bezpośredniego dostępu.**

2. W przypadku gdy informacje, których dotyczy wniosek złożony w trybie przewidzianym w ust. 1, wiążą się z nieproporcjonalnym obciążeniem, biuro ds. odzyskiwania mienia otrzymujące wniosek może odroczyć przekazanie informacji. W takim wypadku biuro ds. odzyskiwania mienia, do którego skierowano wniosek, niezwłocznie informuje wnioskujące biuro ds. odzyskiwania mienia o takim odroczeniu, a informacje, których dotyczy wniosek, przekazuje jak najszybciej, a w każdym razie w terminie trzech dni od pierwotnego terminu przewidzianego w ust. 1.
- 2bis. W celu dotrzymania terminu określonego w ust. 1 lit. b) państwa członkowskie mogą przekazać uprawnienia do reagowania innym organom, takim jak pojedynczy punkt kontaktowy zgodnie z dyrektywą 202xx/xx [dyrektywa w sprawie wymiany informacji między organami ścigania].**
3. Bieg terminów określonych w ust. 1 rozpoczyna się w momencie otrzymania wniosku o informacje.

ROZDZIAŁ III

ZABEZPIECZENIE I KONFISKATA

Artykuł 11

Zabezpieczenie

1. Państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki, aby umożliwić zabezpieczenie mienia niezbędne do przeprowadzenia przez **właściwe organy** [...] ewentualnej konfiskaty na podstawie **art. 12–16**. [...] **Środki zabezpieczające obejmują nakazy zabezpieczenia i niezwłoczne działanie.**

2. [...] **Niezwłoczne działanie należy** podjąć w razie konieczności w celu zabezpieczenia mienia **do czasu wydania nakazu zabezpieczenia. Państwa członkowskie mogą ograniczyć czasową ważność niezwłocznego działania.**
3. Państwa członkowskie **mogą** [...] umożliwić biurom ds. odzyskiwania mienia **podejmowanie, w razie konieczności, niezwłocznego działania w celu zabezpieczenia mienia, które było przez nie śledzone i zostało zidentyfikowane w ramach wykonywania zadań przez te biura zgodnie z art. 5 [...].**
4. [...]
5. Państwa członkowskie zapewniają, aby **środki** [...] zabezpieczenia były **przyjmowane** [...] przez właściwy organ i **by powody ich wydania zostały przedstawione w odpowiedniej decyzji lub zapisane w aktach sprawy, jeżeli środki zabezpieczenia nie zostały zarządzane na piśmie** [...].
6. Nakaz zabezpieczenia mienia [...] obowiązuje tylko przez okres konieczny do zabezpieczenia mienia ze względu na możliwość późniejszej konfiskaty. Zabezpieczone mienie, które nie ulega późniejszej konfiskacie, bez **zbędnej** zwłoki zostaje zwolnione z [...] **zabezpieczenia.** Warunki lub zasady proceduralne regulujące **zwalnianie z zabezpieczenia** [...] takiego mienia określa prawo krajowe.
7. [...]

Artykuł 12

Konfiskata

1. Państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki w celu umożliwienia konfiskaty – w całości lub w części – narzędzi i korzyści pochodzących z przestępstwa po wydaniu prawomocnego wyroku skazującego, przy czym może być to również wyrok wydany w wyniku postępowania zaocznego.
2. Państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki w celu umożliwienia konfiskaty mienia, którego wartość odpowiada narzędziom lub korzyściom pochodzącym z przestępstwa, po wydaniu prawomocnego wyroku skazującego, przy czym może być to również wyrok wydany w wyniku postępowania zaocznego. **Taka konfiskata może mieć charakter dodatkowy lub alternatywny w stosunku do konfiskaty na podstawie ust. 1.**

Artykuł 13

Konfiskata w stosunku do osób trzecich

1. Państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki w celu umożliwienia konfiskaty korzyści lub innego mienia o równoważnej wartości, jeżeli takie korzyści lub inne mienie podejrzany lub oskarżony przekazał, bezpośrednio lub pośrednio, osobom trzecim lub jeżeli osoby trzecie nabyły je od podejrzanego lub oskarżonego.

Konfiskatę takich korzyści lub takiego innego mienia umożliwia się **przynajmniej** w przypadkach, w których ustalono, że osoby trzecie wiedziały lub powinny były wiedzieć – na podstawie konkretnych faktów i okoliczności, takich jak przekazanie lub zbycie nieodpłatne lub w zamian za kwotę o wiele niższą niż wartość rynkowa danego mienia – że celem przekazania lub nabycia mienia było uniknięcie konfiskaty.

2. Ust. 1 nie [...] **narusza** praw osób trzecich działających w dobrej wierze.

Artykuł 14

Konfiskata rozszerzona

1. Państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki w celu umożliwienia konfiskaty, w całości lub w części, mienia należącego do osoby skazanej za popełnienie przestępstwa, w przypadku gdy **popełnione przestępstwo** [...] może być źródłem – w sposób bezpośredni lub pośredni – korzyści majątkowych i w przypadku gdy sąd krajowy jest przekonany, że przedmiotowe mienie pochodzi z działalności przestępczej.
2. Ustalając, czy dane mienie pochodzi z działalności przestępczej, należy uwzględnić wszystkie okoliczności sprawy, w tym konkretne fakty i dostępne dowody, takie jak nieproporcjonalna do legalnego dochodu skazanego wartość jego mienia.
3. **Na potrzeby niniejszego artykułu pojęcie „przestępstwa” obejmuje przynajmniej przestępstwa wymienione w art. 2 ust. 1–4, w przypadku gdy są one zagrożone maksymalną karą pozbawienia wolności w wymiarze co najmniej czterech lat.**

Artykuł 15

Konfiskata bez uprzedniego wyroku skazującego

1. Państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki celem umożliwienia, na warunkach przewidzianych w ust. 2, konfiskaty narzędzi i korzyści lub mienia zgodnie z art. 12 ust. 2 lub, jeśli zostały one przekazane osobie trzeciej, zgodnie z art. 13 w przypadkach, w których wszczęto postępowanie karne, lecz jego kontynuowanie było niemożliwe ze względu na **przynajmniej** następujące okoliczności:
 - a) chorobę podejrzanego lub oskarżonego;
 - b) ucieczkę podejrzanego lub oskarżonego;
 - c) śmierć podejrzanego lub oskarżonego;

- d) [...]
- e) [...]
- f) upływ **okresów przedawnienia** [...] przewidzianych w prawie krajowym w **przypadku danych przestępstw po wszczęciu postępowania karnego** [...].
2. Konfiskata bez uprzedniego wyroku skazującego **na mocy niniejszego artykułu** jest możliwa wyłącznie w **przypadku, gdy postępowanie karne mogło doprowadzić do prawomocnego wyroku skazującego w sprawie karnej, jeżeli powyższe okoliczności zgodnie z ust. 1 nie wystąpiły, i w przypadku przestępstw** mogących być źródłem – w sposób bezpośredni lub pośredni – [...] korzyści majątkowych [...].
3. [...]
4. [...]

Konfiskata mienia wynikającego z nielegalnego wzbogacenia w związku z działalnością przestępczą [...]

1. Państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki w celu umożliwienia konfiskaty mienia, **zidentyfikowanego w kontekście dochodzenia w związku z przestępstwem [...]** **gdy sąd krajowy jest przekonany, że przedmiotowe mienie pochodzi z działalności przestępczej, przynajmniej w przypadku, gdy czyn ten może przynieść, bezpośrednio lub pośrednio, znaczne korzyści majątkowe i dokonano go w ramach organizacji przestępczej.[...]**

[...]

- 1a. **Ust. 1 nie narusza praw osób trzecich działających w dobrej wierze.**
2. Przy ustalaniu, czy dane [...] mienie, o którym mowa w ust. 1 powinno zostać **skonfiskowane** [...], należy uwzględnić wszystkie okoliczności sprawy, w tym **dostępne dowody i konkretne fakty [...], które w stosownych przypadkach mogą obejmować między innymi [...]:**
 - to, że wartość mienia jest rażąco nieproporcjonalna w stosunku do legalnego dochodu [...] **osoby, której dotyczy nakaz,**
 - to, że brak wiarygodnego legalnego źródła pochodzenia mienia,

- to, że dana osoba jest powiązana z osobami powiązanymi z organizacją przestępczą.
- 3. Na potrzeby niniejszego artykułu pojęcie „przestępstwa” obejmuje przestępstwa przewidziane w art. 2 **ust. 1–4**, w przypadku gdy są one zagrożone maksymalną karą pozbawienia wolności w wymiarze co najmniej czterech lat.
- 4. **Państwa członkowskie mogą postanowić, alternatywnie lub łącznie, że konfiskatę niewyjaśnionego majątku zgodnie z niniejszym artykułem przeprowadza się wyłącznie w przypadku, gdy:**
 - konfiskata na podstawie art. 12–15 nie jest możliwa,
 - mienie, które ma zostać skonfiskowane, zostało zabezpieczone w toku postępowania przygotowawczego w związku z przestępstwem popełnionym w ramach organizacji przestępczej.

[...]

Artykuł 17

Skuteczna konfiskata i wykonanie

1. Państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki w celu umożliwienia śledzenia i identyfikacji mienia, które ma być objęte zabezpieczeniem i konfiskatą, również po wydaniu prawomocnego wyroku skazującego lub po przeprowadzeniu postępowania przy zastosowaniu art. 15 i 16.
- 1a. **Państwa członkowskie zachęca się do przyjmowania właściwych środków mających na celu zapobieganie nabywaniu mienia w trakcie jego zbywania na podstawie wiążącego nakazu konfiskaty przez osoby skazane w postępowaniu karnym, w którym mienie zostało zabezpieczone.**
2. Państwa członkowskie rozważają zasadność wprowadzenia środków, które umożliwiają wykorzystanie skonfiskowanego mienia w interesie publicznym lub do celów społecznych.

Artykuł 18

Zaspokajanie roszczeń ofiar przestępstwa

Jeżeli w związku z popełnieniem przestępstwa ofiary przestępstwa **lub osoby prawne, zgodnie z definicją w prawie krajowym, które doznały szkody wskutek któregośkolwiek przestępstwa wchodzącego w zakres niniejszej dyrektywy**, zgłaszają roszczenia w stosunku do osoby, która objęta jest przewidzianym w niniejszej dyrektywie środkiem dotyczącym konfiskaty, państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki w celu zapewnienia, aby środek dotyczący konfiskaty nie miał wpływu na prawa ofiar przestępstwa do uzyskania zaspokojenia ich roszczeń.

ROZDZIAŁ IV

ZARZĄDZANIE

Artykuł 19

Zarządzanie mieniem i planowanie [...]

1. Państwa członkowskie zapewniają skuteczne zarządzanie mieniem zabezpieczonym i mieniem skonfiskowanym do czasu jego zbycia **na podstawie prawomocnego nakazu konfiskaty**.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby [...] **gdy jest to uzasadnione charakterem mienia**, właściwe organy odpowiedzialne za zarządzanie zabezpieczonym [...] mieniem **oceniały konkretne okoliczności związane z mieniem, które może stać się przedmiotem nakazu konfiskaty, by zminimalizować szacunkowe koszty zarządzania oraz zachować [...]** wartość mienia do czasu jego zbycia. **Ocenę taką przeprowadza się podczas przygotowywania lub, najpóźniej, bez zbędnej zwłoki po wykonaniu nakazu zabezpieczenia.**

Środek tymczasowy w postaci sprzedaży

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby mienie zabezpieczone **na mocy nakazu zabezpieczenia** [...] mogło zostać przekazane lub sprzedane przed [...] wydaniem **prawomocnego** nakazu konfiskaty **przynajmniej wtedy, gdy [...] można racjonalnie założyć**, że wystąpi co najmniej jeden z następujących przypadków:
 - a) mienie podlegające zabezpieczeniu jest łatwo psujące się lub szybko się amortyzuje;
 - b) koszty przechowywania lub utrzymania mienia są nieproporcjonalnie wysokie w stosunku do jego wartości;
 - c) administrowanie mieniem jest zbyt trudne lub zarządzanie nim wymaga specjalnych warunków i trudno dostępnej wiedzy specjalistycznej.
2. Państwa członkowskie [...] zapewniają, by przy wydawaniu nakazu zastosowania środka tymczasowego w postaci sprzedaży uwzględniane były interesy **osoby, której dotyczy nakaz**, [...], w tym to, czy mienie, które ma zostać sprzedane, jest łatwo zastępowalne. [...] **Prócz pilnych przypadków** państwa członkowskie zapewniają, by **osoba, której dotyczy nakaz**, [...] została poinformowana [...]. **Osobie, której dotyczy nakaz**, [...] należy umożliwić zwrócenie się o sprzedaż mienia.
3. Dochody uzyskane z takiej sprzedaży należy zabezpieczyć do czasu wydania przez sąd postanowienia o konfiskacie. [...]
4. [...]

Biura ds. zarządzania mieniem

1. Każde państwo członkowskie ustanawia lub wyznacza co najmniej jeden **właściwy organ, który pełni funkcję** biura ds. zarządzania mieniem do celów zarządzania zabezpieczonym i skonfiskowanym mieniem **do czasu jego zbycia na podstawie prawomocnego nakazu konfiskaty**.
2. Biura ds. zarządzania mieniem mają następujące zadania:
 - a) zapewnienie skutecznego zarządzania mieniem zabezpieczonym i mieniem skonfiskowanym przez bezpośrednie zarządzanie tym mieniem albo przez zapewnianie wsparcia i wiedzy fachowej innym właściwym organom odpowiedzialnym za zarządzanie nim i **za planowanie zgodnie z art. 19**;
 - b) [...]
 - c) współpraca z innymi właściwymi organami odpowiedzialnymi za śledzenie i identyfikację, zabezpieczenie i konfiskatę mienia, zgodnie z niniejszą dyrektywą;
 - d) współpraca z innymi właściwymi organami odpowiedzialnymi za zarządzanie mieniem zabezpieczonym i mieniem skonfiskowanym w sprawach transgranicznych.

ROZDZIAŁ V

ZABEZPIECZENIA

Artykuł 22

Obowiązek przekazania informacji osobom, których dotyczy nakaz

Państwa członkowskie zapewniają, aby nakazy zabezpieczenia określone w art. 11, nakazy konfiskaty określone w art. 12–16 oraz nakazy sprzedaży mienia zgodnie z art. 20 były **bez zbędnej zwłoki** przekazywane osobie, której dotyczy nakaz, wraz z uzasadnieniem zastosowanego środka.

Państwa członkowskie mogą przewidzieć prawo właściwych organów do odroczenia przekazania nakazu zabezpieczenia osobie, której dotyczy nakaz, tak długo, jak jest to konieczne w celu niedopuszczenia do zagrożenia dla postępowania przygotowawczego.

Artykuł 23

Środki zaskarżenia

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby osoby, w odniesieniu do których stosuje się **nakazy zabezpieczenia zgodnie z art. 11 i nakazy konfiskaty zgodnie z art. 12–16** [...], miały prawo [...] do skutecznego środka prawnego oraz do rzetelnego procesu sądowego w celu umożliwienia im korzystania z przysługujących im praw.

- 1a. Państwa członkowskie zapewniają, aby danym osobom, które są podejrzane lub oskarżone, lub których dotyczy konfiskata na podstawie art. 16, zagwarantowano prawo do obrony, w tym prawo dostępu do akt, prawo do bycia wysłuchanym w kwestiach prawnych i faktycznych oraz, w stosownych przypadkach, prawo do tłumaczenia ustnego i pisemnego. Państwa członkowskie mogą postanowić, że prawa te przysługują również innym osobom, których dotyczy nakaz. W każdym przypadku państwa członkowskie zapewniają, aby takie inne osoby, których dotyczy nakaz, miały również prawo dostępu do akt, prawo do bycia wysłuchanym w kwestiach prawnych i faktycznych, a także wszelkie inne prawa procesowe, które są niezbędne do skutecznego wykonywania ich prawa do skutecznego środka odwoławczego. Dostęp może być ograniczony do dokumentów związanych ze środkiem zabezpieczenia lub konfiskaty, o ile osoby, których dotyczy nakaz, mogą mieć dostęp do dokumentów niezbędnych do skorzystania z przysługującego im prawa do skutecznego środka odwoławczego.
2. Państwa członkowskie zapewniają osobie, której mienia dotyczy nakaz zabezpieczenia określony w art. 11, skuteczną możliwość zaskarżenia go przed sądem zgodnie z procedurami przewidzianymi w prawie krajowym. W przypadku gdy nakaz zabezpieczenia mienia wydał właściwy organ inny niż organ sądowy, prawo krajowe **może** [...] stanowić, że nakaz taki musi najpierw zostać przedłożony organowi sądowemu w celu jego zatwierdzenia lub kontroli, zanim będzie mógł zostać zaskarżony przed sądem.
3. W przypadku ucieczki podejrzanego lub oskarżonego państwa członkowskie podejmują wszelkie uzasadnione działania w celu zapewnienia skutecznej możliwości zaskarżenia nakazu konfiskaty i wprowadzają obowiązek wezwania danej osoby na postępowanie w sprawie konfiskaty lub obowiązek podjęcia rozsądnych starań w celu powiadomienia jej o takim postępowaniu.

4. Państwa członkowskie zapewniają osobie, której mienia dotyczy nakaz konfiskaty, **na mocy art. 12–16**, [...] skuteczną możliwość zaskarżenia tego nakazu przed sądem zgodnie z procedurami przewidzianymi w prawie krajowym, w **tym** podważenia istotnych okoliczności sprawy i **dostępnych dowodów, w oparciu o które wydano decyzję**.
- [...]
5. Wykonując niniejszą dyrektywę, państwa członkowskie mogą [...] przewidzieć **możliwość** [...] **niewydawania nakazu konfiskaty lub niewykonywania go** [...] w zakresie, w jakim byłby on nieproporcjonalny do popełnionego przestępstwa lub oskarżenia przeciwko osobie, której dotyczy konfiskata. Wykonując niniejszą dyrektywę, państwa członkowskie **mogą** [...] zapewnić, w wyjątkowych okolicznościach, **możliwość** odstąpienia od wydawania nakazu konfiskaty [...] **lub niewykonania go**, w przypadku gdyby – zgodnie z prawem krajowym – stanowił on nadmierne obciążenie dla osoby, której dotyczy nakaz.
6. Państwa członkowskie zapewniają osobie, **której dotyczy nakaz**, [...] możliwość zaskarżenia nakazu sprzedaży odnośnego mienia, zgodnie z art. 20. Państwa członkowskie **mogą** [...] zapewniać możliwość, aby takie zaskarżenie miało skutek zawieszający.

7. Osoby trzecie mają prawo wystąpić z roszczeniami wynikającymi z przysługującego im prawa własności lub innych praw rzeczowych, w tym również w przypadkach, o których mowa w art. 13.
8. Osoby, których [...] dotyczą środki określone w niniejszej dyrektywie, mają prawo dostępu do adwokata w trakcie całego postępowania w sprawie zabezpieczenia i konfiskaty. Osoby takie są powiadamiane o tym prawie.

ROZDZIAŁ VI

RAMY STRATEGICZNE DOTYCZĄCE ODZYSKIWANIA MIENIA

Artykuł 24

Krajowa strategia odzyskiwania mienia

1. Państwa członkowskie przyjmują krajową strategię odzyskiwania mienia do [*jeden rok po zakończeniu okresu transpozycji niniejszej dyrektywy*[...]] i aktualizują ją w regularnych odstępach czasu nieprzekraczających pięciu lat.
2. Strategia obejmuje [...] elementy [...] **dotyczące celów do osiągnięcia, roli właściwych organów, mechanizmów współpracy między nimi, zasobów i szkoleń oraz mechanizmów umożliwiających regularne monitorowanie i ocenę wyników.**

[...]

[...]

3. Państwa członkowskie przekazują Komisji swoje strategie i wszelkie aktualizacje tych strategii w ciągu trzech miesięcy od ich przyjęcia.

Artykuł 25

Zasoby

Państwa członkowskie zapewniają, aby biura ds. odzyskiwania mienia oraz biura ds. zarządzania mieniem wykonujące zadania zgodnie z niniejszą dyrektywą dysponowały należycie wykwalifikowanym personelem oraz odpowiednimi zasobami finansowymi, technicznymi i technologicznymi niezbędnymi do skutecznego wykonywania ich funkcji związanych z wdrażaniem niniejszej dyrektywy.

Artykuł 26

[...] Skuteczne zarządzanie mieniem zabezpieczonym i mieniem skonfiskowanym

1. **Państwa członkowskie zapewniają, aby biura ds. zarządzania mieniem, a w stosownych przypadkach biura ds. odzyskiwania mienia, oraz inne właściwe organy wykonujące zadania na mocy niniejszej dyrektywy dysponowały narzędziami niezbędnymi do zapewnienia skutecznego zarządzania zabezpieczonym i skonfiskowanym mieniem. W tym celu państwa członkowskie mogą utworzyć co najmniej jeden rejestr mienia zabezpieczonego i skonfiskowanego zgodnie z niniejszą dyrektywą. [...]**

2. [...]
3. [...] **Państwa członkowskie rozważają włączenie** następujących informacji **do rejestrów**,
[...] o których mowa w ust. 1:
- a) mienie objęte nakazem zabezpieczenia lub nakazem konfiskaty, **którym zarządza się zgodnie z art. 19 ust. 1, do czasu jego zbycia na podstawie prawomocnego nakazu konfiskaty**, w tym szczegółowe informacje umożliwiające identyfikację mienia;
 - b) szacunkowa lub rzeczywista wartość mienia w chwili jego zabezpieczenia **oraz** konfiskaty i zbycia;
 - c) właściciel mienia, w tym beneficjent rzeczywisty **zdefiniowany w art. 3 pkt 6 dyrektywy (UE) 2015/849**, jeżeli takie informacje są dostępne;
 - d) dane referencyjne rejestru krajowego dotyczące postępowania związanego z mieniem;
 - e) nazwa organu wprowadzającego informacje do rejestru;
 - f) niepowtarzalny identyfikator użytkownika urzędnika, który wprowadził informacje do rejestru.
4. [...]

Artykuł 27

Dane statystyczne

1. Państwa członkowskie **regularnie** gromadzą i utrzymują kompleksowe dane statystyczne [...] **uzyskiwane od stosownych organów. Zgromadzone dane statystyczne przesyła się do Komisji każdego roku do 31 grudnia kolejnego roku kalendarzowego i obejmują one:**
 - a) **liczbę wykonanych nakazów zabezpieczenia;**
 - b) **liczbę wykonanych nakazów konfiskaty;**
 - c) **szacowaną wartość mienia zabezpieczonego z myślą o ewentualnej późniejszej konfiskacie w momencie zabezpieczenia;**
 - d) **szacowaną wartość skonfiskowanego mienia w momencie konfiskaty.**
2. Państwa członkowskie [...] **przesyłają również Komisji co roku następujące dane statystyczne, jeżeli takie dane są dostępne na szczeblu centralnym w danym państwie członkowskim:**
 - a) **liczba wniosków o wydanie nakazu zabezpieczenia, który ma zostać wykonany w innym państwie członkowskim;**
 - b) **liczba wniosków o wydanie nakazu konfiskaty, który ma zostać wykonany w innym państwie członkowskim;**
 - c) **wartość lub szacowana wartość mienia skonfiskowanego na skutek wykonania w innym państwie członkowskim;**
 - d) **wartość skonfiskowanego mienia w porównaniu z jego wartością w chwili zabezpieczenia;**
 - e) **podział liczb w ust. 1 lit. b) i d) według rodzaju konfiskaty;**

f) liczba przypadków sprzedaży tymczasowej.

3. [...] Dane, o których mowa w ust. 2, państwa członkowskie starają się gromadzić na szczeblu centralnym.

ROZDZIAŁ VII

WSPÓŁPRACA

Artykuł 28

Współpraca z organami i agencjami UE

1. Biura ds. odzyskiwania mienia państw członkowskich, w **ramach ich odpowiednich kompetencji i zgodnie z mającymi zastosowanie ramami prawnymi**, ściśle współpracują z Prokuraturą Europejską w celu ułatwienia identyfikacji narzędzi i korzyści lub mienia, które mogą stać się lub są przedmiotem nakazu zabezpieczenia lub nakazu konfiskaty w ramach ścigania karnego dotyczącego przestępstw **pozostających w kompetencji** [...] Prokuratury Europejskiej [...].
2. Biura ds. odzyskiwania mienia współpracują z Europol i Eurojustem, zgodnie z obszarami ich kompetencji, w celu ułatwienia identyfikacji narzędzi i korzyści lub mienia, które mogą stać się lub są przedmiotem nakazu zabezpieczenia lub nakazu konfiskaty wydanego przez właściwy organ w toku [...] ścigania **karnego**[...].

Artykuł 29

Współpraca z państwami trzecimi

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby biura ds. odzyskiwania mienia współpracowały, **w ramach istniejących umów o współpracy**, ze swoimi odpowiednikami w państwach trzecich w możliwie najszerszym zakresie i z zastrzeżeniem mających zastosowanie **ram prawnych dotyczących** ochrony danych [...], do celów wykonywania zadań zgodnie z art. 5[...].
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby biura ds. zarządzania mieniem współpracowały, **w ramach istniejących umów o współpracy**, ze swoimi odpowiednikami w państwach trzecich w jak największym zakresie i z **zastrzeżeniem mających zastosowanie ram prawnych dotyczących ochrony danych** w celu wykonywania zadań określonych w art. 21.

ROZDZIAŁ VIII

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 30

[...]

[...]

Artykuł 31

Wyznaczone właściwe organy i punkty kontaktowe

1. Państwa członkowskie informują Komisję o organie lub organach wyznaczonych do wykonywania zadań określonych w art. 5 i 21.
2. Jeżeli w państwie członkowskim powierzono zadania określone w art. 5 i 21 więcej niż dwóm organom, państwo członkowskie wyznacza co najwyżej dwa punkty kontaktowe **do celów każdego z tych zadań** na potrzeby ułatwienia współpracy w sprawach transgranicznych. **Takim punktom kontaktowym nie trzeba powierzać zadań zgodnie z art. 5 lub 21.**
3. Do [24 [...] *miesiące od wejścia w życie niniejszej dyrektywy*] r. [...] państwa członkowskie powiadamiają Komisję o właściwym organie lub organach, a także – w **stosownych przypadkach** – o punktach kontaktowych, o których mowa, odpowiednio, w ust. 1 i 2.
4. Do [24 [...] *miesiące od wejścia w życie niniejszej dyrektywy*] r. [...] Komisja tworzy rejestr internetowy zawierający wykaz wszystkich właściwych organów oraz wyznaczonych punktów kontaktowych dla każdego z nich. Komisja publikuje na swojej stronie internetowej i regularnie aktualizuje wykaz organów, o których mowa w ust. 1.

Artykuł 32

Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy w terminie do [*data wejścia w życie* + 36 miesięcy][...]. [...] **Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.**

2. Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.

Artykuł 33

Sprawozdawczość

1. Do **[dwa lata po zakończeniu okresu transpozycji niniejszej dyrektywy [...]]** r. Komisja składa Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie, w którym ocenia wykonanie niniejszej dyrektywy.
2. Do **[pięć lat po zakończeniu okresu transpozycji niniejszej dyrektywy [...]]** r. Komisja składa Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie, w którym ocenia niniejszą dyrektywę. Komisja uwzględnia informacje przekazane przez państwa członkowskie oraz wszelkie inne istotne informacje związane z transpozycją i wykonaniem niniejszej dyrektywy. Na podstawie tej oceny Komisja podejmuje decyzję o odpowiednich działaniach następnych, w tym w razie potrzeby o wniosku ustawodawczym.

Artykuł 34

Stosunek do innych regulacji prawnych

Niniejsza dyrektywa nie narusza przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2019/1153/UE⁴⁴.

⁴⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1153 z dnia 20 czerwca 2019 r. ustanawiająca zasady ułatwiające korzystanie z informacji finansowych i innych informacji w celu zapobiegania niektórym przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ich ścigania oraz uchylająca decyzję Rady 2000/642/WSiSW (Dz.U. L 186 z 11.7.2019, s. 122).

Artykuł 35

Zastąpienie wspólnego działania 98/699/WSiSW, decyzji ramowych 2001/500/WSiSW i 2005/212/WSiSW, decyzji 2007/845/WSiSW i dyrektywy 2014/42/UE

1. Wspólnie działanie 98/699/WSiSW, decyzje ramowe 2001/500/WSiSW i 2005/212/WSiSW, decyzja 2007/845/WSiSW i dyrektywa 2014/42/UE zostają zastąpione w odniesieniu do państw członkowskich związanych niniejszą dyrektywą bez uszczerbku dla zobowiązań tych państw członkowskich dotyczących terminu transpozycji tych instrumentów do prawa krajowego.
2. W odniesieniu do państw członkowskich związanych niniejszą dyrektywą odesłania do instrumentów, o których mowa w ust. 1, traktuje się jako odesłania do niniejszej dyrektywy.

Artykuł 36

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 37

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Brukseli

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący / Przewodnicząca

W imieniu Rady
Przewodniczący / Przewodnicząca